دپیغام شهادت است سل حسیم
تا برمردم گوارا شده پیام بر سرافراز مظلوم شماگواه باشد

(٤) صفحه

شهادت

ارگان مرکزی حزب اسلامی افغانستان

شمارهٔ مسلسل (١٠٢٤) سال هژدهم شمارهٔ (١١٠) پنجشنبه (٢) قوس ١٣٧٤ هـ .ش (٣٠) جمادي الثاني ١٤١٦ هـ .ق (٢٣) نومبر ١٩٩٥ م

دحزب اسلامی دمجاهدینو دبریالیو عملیاتو په لړکی :

دلته بندغره مهمی ساحی تصفیه شوی

په سیمه کی ددښمن تولی درنی وسلی اومهمات دمجاهدینو لاس ته لویدلی

سروبي – لیندی،لومړی،نیټه :

دلته بند غره سیمه په بشپړتوگه دکابل داداري له ځواکونو تصفیه شوه . دسروبي څخه حزب اسلامي دشجاعت غونډیوه مسئول په خپل مخابروي رپوټ کي شهادت ته وویل چي دځلور ورځوراهیسي دلته بند په ساحاتو کي دکابل اداري ځواکونه له یوي خوادطالبانودځواکونو اوله بلي خوادحزب اسلامي دمجاهدینو ترمینځ محاصره شوي وَچي اوس دحزب اسلامي افغانستان دمجاهدینودعملیاتو په لړکي دلته بند ساحه دملاعمردزیارت سیمي پوري تصفیه شوي .

ددغوعملیاتو په لړکي ددښمن تولي درني وسلي، ټانگونه ،بي ام ٤١ اوډول ډول توپونه دحزب اسلامي مجاهدینوته په لاس ورغلي اوددښمن یوشمیر افرادوژل شوي اوپاتي نورټول له سیمي نه تښتیدلي دي .

په نوموروساحاتوکي ډدول، ډول وسلو دمهماتوډیپوگان هم مجاهدینوته پاتي شوي اودحزب اسلامي مجاهدین دنیول شووسنگرونو په ساتنه بوخت دي .

محبس پلچرخی به‌تصرف طالبان درامد

جادهٔ کابل-جلال آباد زیرتهدیدطالبان قرارگرفت

ادارهٔ کابل سقوط پلچرخی رانتیجه رشوه خواری نظامیان خواند

کابل – اول قوس :

به تعقیب تصرف بت خاک وبندغازي دیروز نیروهاي طالبان محبس پل چرخي درشرق کابل راکه ازجمله پایگاه هاي عمده اداره کابل بحساب میرود ، متصرف شدند .

به اساس گزارش هاي رسیده ازکابل، درظرف شش روزگذشته نیروهاي طالبان درجنگ هاي خونیني که با اداره کابل داشته اند روزگذشته توانستند چندین کیلومتر درجنوب شرق کابل پیشروي نموده تانزدیکي جاده بزرگي که کابل را به جلال آباد وصل مي کند، برسند .

بارسیدن طالبان به محبس پل چرخي اداره رباني وشهریان کابل ازیگانه راه اکمالاتي که تاهنوز بازبود وازآن درجهت رساندن موادغذائي و سوختي به کابل استفاده مي شد ،محروم گردیدند وباسقوط زندان پلچرخي بدست طالبان حلقه محاصره کابل نیز تنگتر گردید .

برپایه گزارش هاي رسیده ، عملیات قواي طالبان باعقب زدن نیروهاي اداره کابل از بندغازي شروع وبعدازتصرف مناطق خاك جبار،بگرامي وبت خاك وارد محبس شد .

منابع وزارت دفاع اداره کابل پیشروي طالبان درشرق کابل وتصرف محبس پل چرخي راتائید کرده وگفته اند که طالبان بادادن رشوه محبس پل چرخي راتصرف کردند که بعداً درنتیجه حمله قواي وفادار به رباني نیروهاي طالبان ازمحبس خارج ساخته شده ولي تاکنون این ادعاي اداره کابل رامنابع آزاد وبیطرف تائید نکرده اند .

گزارش هامي افزاید که طیارات جت بم افگن اداره کابل به تعقیب سقوط منطقه استراتیژیك محبس پل چرخي واطراف آن بدست طالبان ، اقدام به بمباري ساختمان محبس کردند .

باتصرف محبس پلچرخي طالبان میتوانند ازورود وسایل نقلیه در شاهراه عمومي کابل – جلال آباد جلوگیري کنند که دربنصورت همه راه هاي مواصلاتي شهر مسدود خواهدشد.

اداره کابل پاکستان رابه مداخله درامور افغانستان متهم کرد

وزارت خارجه اداره کابل، موقف پاکستان درمورد طرح جدید مستیري رامحکوم نموده وآن را دخالت آشکارا درامور داخلي افغانستان دانست .

نجیب الله "لفرایي" سرپرست وزارت خارجه اداره کابل بااعلام این خبر افزود پاکستان حق ندارد طرحیکه مربوط سرنوشت مردم افغانستان است درآن مداخله نماید.

وي طرح مستیري راشکست سیاسي پاکستان خوانده مي گوید که دولت درمورد این طرح موافقه کرده امادیگران آن را نمي پذیرند.

لازم بیادآوري است که پاکستان مداخله درامور داخلي افغانستان را همیشه ردکرده مي گوید تعین حق سرنوشت افغانها مربوط خود ایشان بوده وپاکستان دربنمورد مداخله نمیکند .

قابل ذکراست که طرح مستیري را همه مخالفان اداره کابل ردنموده آنرا یکطرفه خوانده اند.

حاجی منگل حسین له محمودمستیری سره وکتل

اسلام آباد – دلیندي لومړی نیټه: په اسلام آباد کي دحزب اسلامي استاځي حاجي منگل حسین پرون په ١٢ بجودافغانستان لپاره دملگروملتوله ځانگړي استاځي محمودمستیري سره وکتل .

دشهادت خبریال وایي چي په دي ٤٥ دقیقه ئي کتنه کي حاجي منگل حسین مستیري ته دافغانستان دحالاتو په باب دحزب دریځ تشریح کړ او په مقابل کي دملگروملتونو ځانگړي استاځي دخپل ماموریت دورروستیو چارو په برخه کي حاجي منگل ته معلومات ورکړ.

##

دافغانستان دوضعی په باب دیوه پاکستاني مبصراوپه بهرنیو چاروکي دیوه امریکایی متخصص ترمنځ پوښتنی اوځوابونه

لاهور – دلیندي لومړی نیټه :

دپاکستان نامتو مبصر اوتحلیل گر عطاء الرحمن ،دخپل یوي تحلیلي لیکنی په ترځ کي لیکي دروان میلاي کال داکتوبر په ٢٤ مه نیټه ،چي کله ده دامریکا دبهرني سیاست له یوه متخصص سره په خبروکي دمینځنۍ آسیا له جمهوریتونوسره دپاکستان په تجارتي ،کلتوري اونوروارېکو کي دافغانستان رواله کورنی جگړه خنډ ټیلله نوددغه امریکایي متخصص په شونډو له معنۍ ډکه مسکاخبره شوه .

ښاغلي عطاء الرحمن دوقرائدت اسپیشل، اونیزي په ورروستی، گڼه کي دخپلي تبصري په ترځ کي لیکي : دامریکادبهرنیو چارو دغه متخصص واکترجارج ثانهم ، نومیږي چي دامریکاد اینټوکارپوریشن، اداري مرستیال وو اوس دمینځني اوجنوبي آسیا دخپلي مینځني اړیکوپه یوه مطالعاتي پروژه باندي کارکوي، دآسیا په چارو کي زیاته تجربه لري، په ویتنام اوتایلندکي یې دیپلوماتیکي دندي هم ترسره کړي .

(٤)مخ

افغانهادرانفجارسفارت مصردخالت نداشتند

سخنگوي شوراي اسلامي ولایت کنر اظهارداشته درین ولایت نه مبارزین عرب تبارموجود بوده ونه کمپ تربیه نظامي براي چنین افراد وجود دارد.

به گزارش روزنامه نیوز ، حاجي حیات الله گزارش هاي مطبوعات مبني براقامت عرب ها وموجودیت اردوگاه درولایت کنر را رد نموده گفت هیچ فرد مصري با عربي درکنر سکونت ندارد . وي افزود تعدادي ازاعراب درآوان جهاد افغانها باقواي اشغالگریگانه ، وارد پاکستان وافغانستان شده بودند ،اکنون همه آنها افغانستان را ترك کرده اند. وي خبر موجودیت هرگونه اردوگاه، تعلیمات نظامي درکنر را تکذیب نموده گفت راپور هاي منتشره درین مورد سراسر دروغ است .

حیات الله همچنان دست داشتن افغان ها

ص(٤)

نشرات رادیو پیام آزادی مجدداً آغازشد

نشرات رادیوپیام آزادي که نسبت عوارض تخنیکي ، مدت یك هفته متوقف شده بود، روزچهارشنبه اول برج قوس مجدداً آغازگردید ، شنوندگان میتوانند کماقي السابق نشرات این رادیو را روي امواج ٤١ و ٤٩ متر ازساعت ٧ تا ٨ صبح واز ١٢ تا ١ ظهربه وقت افغانستان بشنوند .

جنرال دوستم مستیری ته نهه نومونه ورکری دی

مستیری ویلی چی په خپل لست کی تجدیدنظرکوی اودجنرال دوستم په معرفی شویو کسانو غورکوی

دشهادت ځانگړي خبریال وائي چي دجنبش مشر سترجنرال عبدالرشیددوستم په خپله هغه وروستی، کتنه کي چي له محمودمستیري سره ئي درلوده ،دنوموړي په اعلان کړي لیست باندي داعتراض په ترځ کي ورته نهه نومونه ورکړي اوپه لیست کي ئي دهغوي په گډون ټینگارکړي دي .

خبریال زیاتوي چي محمودمستیري دخپل لیست په نیمگړتوب اعتراف کړي اوویلي ئي دي چي دهغدي نیمگړتیا دلري کولو لپاره په لیست باندي تجدیدنظرکوي اودجنرال دوستم دکسانونومونه ئي ترغورلاندي دي .

پولیس پاکستان فعالیت روزانه مهاجرین رازیرنظردارد

پیشاور(١) قوس

بعدازانفجار اخیر درسفارت خانه مصر دراسلام آباد فعالیت روزمره بعضي ازتنظیم هاي افغاني وافراد مربوط به آن تحت نظارت قرارگرفته است .

به گزارش روزنامه جنگ حکومت پاکستان ومقامات امنیتي آنکشور گمان میبرند که بعضي از تنظیم هاي افغاني درانفجار اخیر ملوث اند.

دراین گزارش اضافه شده که به همین ارتباط فعالیت روزمره مهاجرین مقیم یونیورسټي تاون حیات آباد وکمپ جلوزي تحت نظارت مقامات امنیتي حکومت قراردارد وموترهاي مهاجرین مورد بازرسي وتلاشي قرارمیگیرند.

درگزارش اضافه شده که اشخاص نزدیك به رباني ومسعود نیز به اساس حکم یك سازمان اطلاعاتي تحت نظارت شدید پولیس قراردارند وهدایات لازم درزمینه صادرشده است .

دردبارهینت چینی رستم شاه مهمند :

مشکلات مهاجرین بررسی شد

پشاور – ٣٠ عقرب :

هیئت عالیرتبه چیني تحت ریاست منگ شنگ سکرتر اول دیپارتمنت امور بین المللي چین بارستم شاه مهمند کمشنر مهاجرین افغان دیدار و پیرامون مشکلات مهاجرین افغان صحبت نمود .

طبق گزارش ،رستم شاه مهمند مشکلات مهاجرین رابه هیئت یازده عضوي چین توضیح نموده گفت توقف سلسله امداد سازمان ملل متحد وکشور هاي دوست ،پاکستان را در وضعیت بحراني ودشوارقرارداده است . وي افزود تازمان بازگشت مهاجرین افغان به کشورشان، کمشنري عالي سازمان ملل متحد درامورمهاجرین درتصمیم خود تجدید نظر کند. تعدادي ازمسئولین بلندپایه دفاتر مربوط به امورمهاجرین به شمول رئیس کمشنري عالي سازمان ملل درامورمهاجرین مقیم پشاور باهیئت چیني دیدار کرد .

دملي مبارزینوداسلامي گوند مشر، شان باچا(شینواري) له شهادت سره په مرکه کي :

که پښتانی پاچاراوستل شی دراوستو نکو سرنوشت به یی دپښتانی شوروی وی اوده سرنوشت به دگوداگی ببرک "کارمل" سرنوشت وی

پوښتنه : شان پاچاشینواري، که تاسومهرباني وکړي دخپل گوند اودهغه داهدافو په باب معلومات ورکړي ؟

ځواب : څلورکاله وړاندي موږ دملي مبارزینوترعنوان لاندي تحریك پیل کړ . موږ په دي خاطر په خپل تحریك دملي مبارزینونوم کیښود چي زموږ په هیواد کي دجهاد داوږدي مودي جگړي وروسته دملي دپښتنیټ ضرورت لیدل کیده اواوس هم زموږ هیوادوال دملي پښتنگست ته سترگي په لاره دي، خو موږ ددغه تحریك له پیل نه لږه موده وروسته دشهنوازتني ترمشري لاندي دملي غورځنگ اودسلیمان «لایق» ترمشري لاندي دملي مبارزین او دمجید ترمشري لاندي دملي اوبي وسلي کولو دفترونه پرانیستل شول .دملي په دغو بې شمیره تحریکونو کي دښواویدو تمیز مخ په ورکیدوو، نویه همدي اساس موږ دخپل تحریك نوم ته تغیرورکړ اوپه خپل گوند موږافغانستان دملي مبارزینو اسلامي گوند نوم کیښود .

(٣)مخ

محمودمستیری دریوټ دوراندی کولولپاره دراتلونکی یکشنبی په ورځ نیویارك ته ځی

دجنوری په لومړیو کې بیرته سیمې ته راستنیږی

یوي باوري منبع پرون شهادت ته وویل چي محمود مستیري دراتلونکي یکشنبي په ورځ نیویارك ته ځي چي دملگرو ملتونو سرمنشي اوامنیت شورئ ته دخپل ماموریت رپوټ وړاندي کړي.

منبع زیاته کړه چي دملگروملتوځانگړي استاځي ویلي چي دي به دیوي میاشتي په خواوشاکي موده په نیویارك اونوروځایونوکي تیروي اودجنوري په اوایلوکي به دخپل ماموریت دادامي لپاره بیرته سیمي ته راستنیږي .

منبع همدارنگه څرگنده کړه چي محمودمستیري دخپل وروستي اعلان کړي لیست په نیمگړتوب پوه شوي اوغواړي چي دهغه نیمگړتیا پوره کړي .

صدهاتن ازفعالین سیاسی احزاب اسلامی پاکستان گرفتارومحبوس شدند

راولپندي– اول قوس :

صدهاتن ازاعضا وفعالین سیاسي احزاب اسلامي پاکستان درایالت پنجاب پاکستان دستگیروروانه زندان شدند .

به اساس گزارش مطبوعات پاکستان حکومت ایالتي پنجاب به اساس دستور حکومت مرکزي طي عملیاتي درمناطق وشهرهاي مختلف پنجاب اعضاوفعالین سرشناس احزاب اسلامي پاکستان رابنابر وجوهات امنیتي دستگیر وروانه زندان هاساخته است .

قرارگزارش، افراد گرفتارشده مربوط گروه هاي سپاه صحابه پاکستان، سپاه محمد(ص)، جمعیت العلماء اسلام (س) گروپ ،تحریك جعفریه پاکستان ومتحد حکومت مرکزي (تنظیم جمعیت العلماگروپ فضل الرحمن) میباشند . درجمله گرفتارشده گان مولاناعاعظم طارق عضو پارلمان وضیاء الرحمن فاروقي نیز شامل میباشند که متهم باقتل شاهنوازپیرزاده یکتن ازاعضاي حزب مردم پاکستان میباشند .

گزارش میافزاید که درراولپندي ٢٥ تن گرفتار شده اند ودرمناطق راولپندي ،شیخوپوره ،سرگودها، خانیوال صرف ازگروه سپاه محمد(ص) ٧٨ تن گرفتارشده اند. سلسله گرفتاري هابه شدت جریان داشته ومسئولین حکومت ایالت پنجاب به پولیس ایالتي دستورداده اند تاسایر افراد فعال ورهبران مذهبي پاکستان رادرآن ولایت تحت نظارت داشته باشند وهرآن لحظه که تصور خرابي امنیت عمومي به مشاهده برسد آنها میتوانند سایر افراد فعال گروه هاي مذهبي

ص(٤)

یك مکتب امریکائیان درریاض بسته شد

ریاض – ٣٠ عقرب :

یك مکتب امریکایي درریاض پایتخت عربستان سعودي به علت بي امنیتي بسته شد.

ص(٤)

دنصیرالله "بابر" په مشری په یوه حکومتی غونډه کی :

افغانستان ته دی ذخیره‌ول غذایی موادو دوړلو مخه ونیول شی

اسلام آباد – دلیندی ١ مه :

تیره ورځ دپاکستان دکورنیو چارو وزیر نصیرالله بابر پـه مشری، دلوړي سطحي په یوه غونډه کي ،چي دصوبه سرحد والي اوصدراعظمي ځانگړي استاځي هم پکي گډون درلود پریکړه وکړه ، چي افغانستان ته ذخیره‌ول غذایي موادو په لیږلو بندیزولگول شي .

نوموړي غونډه چي اسلام آباد کي جوړه شوي وه دتورخم اوچمن په سرحدي سیموکي دپوځي پوستودزیاتولو پریکړه

(٤)مخ

پولیس پاکستان (٤٠) افغان مقیم اسلام آباد را باز داشت کرد

پولیس پاکستان درجستجوي افغان هاي کارمند سفارتخانه مصرمي باشد که تاحال لادرك اند .

به گزارش «نیوز» پولیس معتقداست که بابازداشت این افراد معلومات خوبي بدست گروه تحقیق قرارمیگیرد . درین حال چهل افغان ازنقاط متعدد اسلام آباد بازداشت شده انـد . یك افسرپولیس اظهارداشته بازداشت این افراد باحادثه بمگذاري ارتباط ندارد .

براساس همین گزارش قسمتي ازمواد منفجره اي که درانفجارسفارت مصر بکاررفته روزسه شنبه ازمحوطه سفارت جاپان یافت شد . یك منبع آگاه به روزنامه نیوزگفت که این پارچه که ازمواد منفجره پرشده بود به بمب شباهت داشت .

افسران گروه‌تحقیق بااستفاده ازوسایل رادارقسمت هایي ازموتري راکه دربمگذاري استفاده شده بود پیداکردند .

تیم تحقیق هنوز نشانه اي بدست نیاورده تاعاملان قضیه را جستجووتعقیب نماید .

درحالیکه پولیس نتوانسته نشانه یي ازدخالت فرد یاافرادي رابدست آرد اما درجستجوي افغانهاي کارمند سفارت خانه مصربوده وتاحال نتوانسته آنها را پیداکند.

دصوبه سرحد پولیس دافغانی مهاجرینو شخصی موټر ځای په ځای دتالاشی له پاره دروی

پیښور – دلیندی ١ :

دپاکستان معتبري ورځپاني جنگ دپاکستان امنیتي ادارو په حواله لیکلي گمان کیږي چي دمصرسفارت په چاودنه کي دافغانانولاس هم وي ، په همدي اساس پولیسو په پیښورکي دځینوافغاني تنظیمونو په غړو سخته څارنه پیل کړي . اوداففان مهاجرینو موټر تلاشي کیږي .

ورځپانه لیکي : ټولو امنیتي اداروته خبروړکول شوي چي دمهاجرینو په خاصه توگه داحمدشاه مسعو اوورباني دپلویانو کلکه څارنه وشي .

شهادت

ارگان مرکزی حزب اسلامی افغانستان

بیانگرعقاید وآرمانهای حزب اسلامی افغانستان

صاحب امتیاز: حزب اسلامی افغانستان

مؤسس: انجنیرحکمتیار

ناشر: ریاست ارشادوفرهنگ

سرمحرر: محمد نذیر«بشارت»

تحت نظر هیئت تحریر

تیلیفون: ۲۵٦۳۷۸۹

آدرس پستی: ۱۰۳٦ یونیورستی تاون -پشاور

دکابل د جگړي نوي حالت

تیره شپه دنړي راډیوگانو دکابل په جنوب خنیزاستقامت کي دطالبانو د۱۵ اوشلوکیلومترو په شاوخواکي پرمختگ ریوټ خپورکړ.

دي انکشاف تریوه حده هغه بن بست مات کړ چي په نظامي لحاظ له څه مودي راپه دي خوا په کابل کي واکمن شوي ؤ.

طالبانودپلچرخي دزندان په نیولو سره په دي استقامت کي څانونه هغي کرښي ته ورسولاي شواي چي پخوا دحزب اسلامي دځواکونو په لاس کي وه.

طالبان اوس هغي سیمي ته ورځېرمه شول چي د حرکت انقلاب اسلامي په قوتونو پوري مربوط وه، ویل کیږي چي ددي سیمي قوماندانانو لاپخواله طالبانوسره تماس نیولی اوداوني ورکړي چي کله ددوي ساحي ته ورنږدي شول خپل پیوستون به ورسره اعلانوي اودکابل اداري مخالفت به کوي.

تراوسه لاپه یقین نشي ویل کیداي چي په پلچرخي کي به څه پیښ شي، په دي معنئ چي آیا دنوموړي سیمي مهم قوماندان سیدمقبول به له طالبانو سره دیوځاي شوي مولوي صدیق الله سره دشدید رقابت اوتضاد په وجه له کابل حکومت سره خپلي وفاداري ته ادامه ورکړي اوکه به له طالبانوسره یوځاي شي؟

آیا احمدشاه مسعو به دپلچرخي په سیمي کي دارغندي په شان په لومړي کرښه کي ټول خپل اصلي اواساسي قوت ځاي په ځاي کړي اوکه به په خپلومتحدینوباور وکړي؟

که طالبان له پرون نیول شوي ځاي نه پرمختگ ونکړاي شي اولکه دچهارآسیاب اوارغندي استقامتونوغوندي له رکود سره مخامخ شي،بیا ورته اوسني پرمختگ یواځي دومره اهمیت درلودلاي شي چي په کابل باندي دفشارراوړلو اوځینواهدافو دویشتو لپاره ښه موقعیت په لاس کي درلودلاي شي.

خوکه په وړاندي ئي مقاومت ونشي اوپلچرخي اودزرهدارو قوي مرکزونیسي علاوه په دي چي له کابل سره پیوسته برخي تورخم – کابل شاهراه کنترول ترلاسه کوي دقره باغ په لوري ئي دیوي اوږدي سیمي دنیولو احتمال ډیرزیات قوي کیږي، اوپه دي خواکي ئي پرمختگ هغي نقطي ته رسیدلاي شي چي دبګرام هوائي ډګرئي دورنیشوپونوتراورلاندي واقع شي. په دي ترتیب دکابل ډیري حساسي برخي دطالبانو ترداسي فشارلاندي راځي چي دمسعود قوتونوته پکي مقاومت گرانیږي.

تردي مهمه داچي دبګرام هوائي ډگرترتهدید لاندي راوستل یواځي کابل اداري دهوائي قوي محاربوي فعالیت نه فلجوي بلکي اصلاً دهغي دهرراز اکمالاتي عملیي جریان په انتهائي شدید خطرکي اچوي.

په دي صورت کي بیا دمسعود لپاره په کابل کي مقاومت ته ادامه ورکول ډیرزیات مشکلیږي، اوخامخا به له کابل نه دچاریکارو اوجبل السراج په لوري عقبنشیني کوي. ترکومه چي دبحران په حل باندي دکابل جگړي دنوي حالت په تاثیر پوري اړه لري نوباید ووایوچي ترڅوهرنظامي اقدام اوفعالیت یوه واقعبینانه سیاسي دریځ اوروښانه اوجامع سیاسي طرحي اوهدف سره ملگري نه وي، دهماغه مشهوري خبري په څیربه «جگړه د جگړي لپاره» وي، ویني به توئي شي، مورچي به وړاندي وروسته شي، لریاتي ودانیږبه هم ړنگي شي خو دبحران داواري دخوب تم تعبیر به ونشي.

په همدي وجه ده چي باید دجگړي ترپیل، تشدید او عروج دمخه باید دجنگ اهداف مشخص، اوروښانه شي اوجگړه دجگړي دپاي ته رسیدلو ښه غوره کړي.

تحلیلی از اوضاع افغانستان

ماهنامه «هیرالد» چاپ پاکستان پیرامون حوادث وجریانات اوضاع کشورماه افغانستان» بحث نموده که ذیلاً قسمت هایی از برگردان دري آنرا مطالعه میفرمائید:

چون گروه طالبان بخاطر راه اندازي حمله نهایي برکابل آمادگي میگیرند ،بنابرین افغانستان بامصیبت بزرگ دیگري مواجه خواهد شد. ویراني، پراگندگي ،نفاق ،کشتار وحتي تجزیه کامل این کشوربچشم میخورد که این امرفاجعه بارترازآنست که مردم رنجدیده این سرزمین انباشته ازجنگ افزار حاصله ازپانزده سال نبرد، مواجه اند.

آنچه ارتش یکصدوبیست هزارنفري شوروي درمیان سال هاي ۱۹۷۹ - ۱۹۸۹ میلادي نتوانست انجام دهد، جنگاوران افغان توانستند باراه اندازي درگیري هاي خیلي خونین وویرانگر انجام دهند!

چندي قبل تخمین شدکه این درگیري ها بیش از هفتاد هزار قرباني برجاي گذاشته وکابل راکه درسالهاي نزده هفتاد مورد توجه خاص سیاحان بود، به تلي ازخاك تبدیل کرد.

درواقع ناآرامي فزاینده درافغانستان عنقریب بـــه کابوس بزرگي درمنطقه

بخصوص درمقابل پالیسي خارجي منطقوي حکومت بینظیربوتو ازجمله دربخش نظامي مبدل مي شود ومایه بزرگترین نگراني، پریشاني وگرفتاري براي دوستان ومتحدین منطقوي نیز خواهد شد. پیگیري منافع استراتیژیك پاکستان درمنطقه باموجي ازموانع واضرارمواجه شده وهیچ کس نمیداند مقصرکیست! بهرحال کشمکش ودرگیري اي که درافغانستان جریان دارد، تاثیرمستقیم ودرازمدت براوضاع کراچي واقتصاد پاکستان داشته، کشیدگي ها، اختلافات قبیلوي دربلوچستان وایالت سرحدي شمال غربي (صوبه سرحد) را تقویه خواهد کرد. علاوه برآن این موضوع روابط اسلام آباد راباهمسایگانش تیره ساخته وموجب افزایش تولید مواد مخدر، قاچاق اسلحه وپناهندگان نیز گردیده است.

اماعامل این همه ویراني ها ونابساماني ها چیست؟ چه اشتباهي رادرمقابل همسایه خود (افغانستان) که همیشه دراستراتیژي پاکستان مورد توجه خاص بوده، مرتکب شدیم، این ها

وامثال آن سوالاتي است که اگر جواب بگوئیم«اکثر پاکستاني هاضرزکرده اند. اماوقتي مقامات رسمي پاکستان روي حل این معمامي اندیشند، به این نتیجه میرسندکه پاکستان بازنده درمسئله افغانستان بوده ودیگرنمیتواند درمیان جنگاوران، میانجي صلح باشد یابه مردم بلاکشیده افغانستان کمك کند. فاجعه بارتروخیم تر آنکه اگرافغانستان منفجر شود وازهم بپاشد درآنصورت پاکستان دروضعیت خیلي بحراني وخطرناك درپهلوي یکي ازهمسایگان ناآرام، بي ثبات وآشفته منطقوي اش قرارمیگیرد.

وقتي طالبان کمترازیك سال قبل درصحنه سیاسي ظاهر شدند، اکثر تحلیلگران درواربطه به موفقیت ویاناکامي آنها خاموشي اختیار کردند وبه آن هاموقع دادند اکنون ملاحظه مي شودکه هزاران طالب آماده جنگ شده جنوب این کشوررا تصفیه نموده ،بااسلحه و مهمات مرگبار ومخرب ازقندهار به جانب کابل حرکت کرده اند، ومصروف جنگ خونین هستند.

درجریان هفته اول برج اکتوبر بیش ازیکصد عراده تانك وانواع گوناگون میزایل واوراگان بـــه جانب میدان شهردرچهل کیلومتري کابل پایتخت افغانستان براه افتیده و هدف بعدي شان اشغال کابل وکسب قدرت است.

جانب اداره کابل نیز اردوي کارآزموده زمان درگیري باروس هارا دراختیار داشته ودرمقابل هرگونه تعرض آماده مقابله است. علاوه برآن احمدشاه مسعود ازنیروي هوایي که هندي ها آنرا بازسازي نموده اند، برخوردار بوده ومهمات نظامي را نیز ازروسیه ،ایران وهند دریافت میشماید.

فضاي کابل را ابرتیره بدبختي فراگرفته وکشوربسوي خونین ترین جنگ بعداز تسلط مجاهدین درسال ۱۹۹۲ میلادي پیش مي رود.

درمیان این همه ناآرامي ها، پاکستان میزبان سه ملیون مهاجرافغان بدون پالیسي مشخص یادیدگاه خاص ومؤثر دست وپامي زند.. دربنحال پاکستان نمیتواند میانجي صلح باشد،زیرا نه تنها ازجانب اداره رباني بلکه از طرف ایران، روسیه وهند متهم به مداخله وحمایت ازطالبان ومتحدین آن است. یك مقام رسمي پاکستان مدعي شدکه «درجریان این همه گیر ودار هـا ،پاکستان به انزواکشانده نشده به این علت که همسایه ماخیلي ضعیف وبي نظم ترازماست».

این درحالیست که صدراعظم ورئیس جمهورپاکستان تلاش دارند ازین مشکل رهایي یابند.

پاکستان نه تنها آنچه را درسفارت خانه اش درکابل داشت، ازدست داد، بلکه تلاش پیگیر وسرمایه گذاري پانزده ساله این کشور براي دست یابي به اهداف استراتیژیك به هدر رفت وزیان هاي دیگري را درانتظارداره! افغانستان آزاد ،باثبات ودارای روابط دوستانه باپاکستان، از اهداف عمده واساسي جنرال ضیا، الحق بشمارمیرفت باهمین دیدگاه واستراتیژي پاکستان درجنگ افغانستان خیلي سرمایه گذاري نمود اما انجام کارکه اکنون به این منوال رسیده همه مساعي و مصارف پاکستان درحال نابودي است. زیرا ناسونالیزم افغاني در راس قرارداشته وتضمیني وجودندارد که طالبان بعداز پیروزي موضع خصمانه باپاکستان اتخاذ نداشته باشند.

همچنان پیچیدگي اوضاع نگراني هاي دیگري نیز براي پاکستان دارد. راه جدید امتعه پاکستاني بـه بازار هاي آسیاي میانه باخطرجدي مواجه بوده وآنرا به نفع ترکیه وایران ازدست میدهد. علاوه برآن درصورت پیروزي یاعدم پیروزي طالبان ناسونالیزم وملیت گرایي احیا شده ،اندیشه اسلام مبارز گسترش یافته ویاتوجه بــه محرومیت هاي موجود دربلوچستان وصوبه سرحد این دوعامل اثر سوء بردو ایالت یادشده پاکستان میگذارد.

اسلحه ومواد مخدر از آنطرف سرحدات که خیلي طویل وغیرقابل کنترول است ،سرازیر مي شود. یك بیوروکرات بلندپایه در کراچي اظهــار داشت: «افغانستان درثبات پاکستان نقش کلیدي داشته واوضاع کراچي مستقیماً باجریان حوادث افغانستان ارتباط دارد. این کشور بازار خرید اسلحه، محل تربیه وپناهگاه تروریست هاست».

مطبوعات بـه پیمانه وسیع براي سرنگوني حکومت رباني تبلیغ میکنند باید متوجه بود کــه «رباني» رهبر برکنارشده وخشمگین تاجك ها که سه ونیم ملیون نفـر هـم تبارانش درعقب وي قرارگیرند میتـوانند جنگ هاي گوریلایي راعلیه حکومت بعدي درصفحات شمال وشمال شــرق ششوربراه اندازند ویا درمرزهاي حساس پاکستان ناآرامي ایجاد کنند«این موضوع مصیبت دیگري براي اسلام آباد خواهد بود.

بیش ازهمه تهدید جدي متوجه پالیسي خارجي منطقوي پاکستان است. ایران دوست قدیمي ومتحد دیرینه پاکستان نسبت به حکومت اسلام آباد خشمگین بوده وحمایت پاکستان ازطالبان رانمي پذیرد. روسیه هم میکوشد رباني را دوست منطقوي خود سازد واز اداره کابل حمایت مي کند.

نارضایي مسکوازاسلام آباد درقضیه افغانستان موجب عدم فروش اسلحه روسي به پاکستان مي شود وسران این کشور درمسئله کشمیر ازهندحمایت خواهند کرد و مسکو بااستفاده ازنفوذ ي که درآسیاي میانه دارد روابط پاکستان بااین جمهوري هارا متضرر مي سازد.

علاوه برآن پاکستان درطول پانزده سال تلاش نمودتاافغانستان آینده دوستش باشد امااکنون هندي ها درآنجا پایان وبالا مي روند. هند این رقیب دیرینه پاکستان نیروي هوایي مسعودرا بازسازي مي کند.

اقتصادپاکستان نیز براي مدت درازي آسیب پذیر شده است. بعداز پیروزي طالبان درهرات راه هاي قاچاقبران بازشده اموال تجارتي را از آسیاي مرکزي، ایران وافغانستان به کویته وحتي پشاور سرازیرمي کنند بدون آنکه محصول گمرکي بپردازند. صدهالاري اموال روسي چون تایر، ایرکندیشن، پخته و... ازترکمنستان به هرات ،قندهار وسرانجام به کویته بدون پرداخت محصول واردمي شود.

> فضاي کابل راابرتیره بد بختي فراگرفته وکشوربسوي خونین ترین جنگ بعداز تسلط مجاهدین درسال ۱۹۹۲ میلادي به پیش مي رود

به همین منوال صد ها لاري دیگرحامل مواد سوختي، غذایي، روغن، گندم ،برنج وغیره ازچمن به مقاصد مختلف وارد افغانستان میگردد. رفت وآمد عراده جات میان چمن وبندر ایران ازطریق قندهار روبه افزایش است. مسئله «ترانزیت وتجارت افغان» موجب انفلاسیون وکاهش شدید عواید گمرکي پاکستان شد. باتوجه به رکود ترانزیت وتجارت افغانستان، نه تنها پاکستان ازعواید گمرکي محروم شد، بلکه بارونق گیري بیشتر بازار قاچاق،تولیدات داخلي ضربه قابل ملاحظه دید.

علاوه برآن طالبان دفتري در امارات متحده عربي «دوبي» بازکرده اند واموال تجارتي مورد نظر شان مستقیماً ازطریق هوا وارد قندهار مي شود واز آنجابه پاکستان بطور قاچاق انتقال مي یابد. شگفت آوراینکه طالبان هم میخواهند با همان شرکت هواپیمایي که یك فروند طیاره آنرا گروگان دارند، پیمان ببندند.

منابع افغاني میگویند لاري هایي که ازچمن به هرات وبرعکس اموال تجارتي انتقال میدهند، در نقطه اي خارج ازشهرقندهار محصول مي پردازند. زمینه براي قاچاق بران نیز مساعد شده واز وضع راضي اند«زیرا امنیت راه ها تأمین شده وخطري متوجه آنان نیست.

چراپاکستان خودرا درچنین اوضاع تأسف باروروقت انگیز دخیل ساخت! دیگوکوردویزسابق میانجي سازمان ملل متحد درمسئله افغانستان وسلیگ هاریسون کتابي را پیرامون حوادث افغانستان نگاشته اند. این دو خاطرنشان میکنند که پالیسي پاکستان درقبال افغانستان ناتمام ماند. زیرا جنرال ضیاء الحق وروساي استخبارات پاکستان (آي اس آي) جنرال اختر عبدالرحمن و جنرال حمیدگل، نگذاشتند یك رهبري جبهه مقاومت افغانستان رارهبري کنند.

اکنون حکومت خانم بوتو است که بااین وضع ناگوار درگیر شده است. درطول پانزده سال اکثراً پالیسي پاکستان درقبال افغانستان رانظامیان و آي اس آي توجیه وهدایت میکرد وبراي وزارت خارجه مجال اشتراك درصحنه سیاسي و دیپلوماتیك وجودنداشت. باتوجه به روش کنوني پاکستان باطالبان ،ممکن این گروه درصحنه نظامي پیروزشود وقدرت راموقتاً بدست گیرد اما گذشت زمان به سیاست گزاران راولپندي واسلام آباد پند خواهد داد که حل نظامي هیچگونه سود واقعي براي پاکستان دربي ندارد. قبل ازآنکه وضع جاري وخیم تر گردد، پاکستان روش صواب راپیشه کند.

بیطرفي واقعي وبدون ریا وراه صوه استقرارصلح واقعي درافغانستان را درپیش گیرد درغیرآن، نتیجه اي جز فاجعه ها ومصایب تازه براي هردوکشور پاکستان وافغانستان دربي نخواهدداشت.

حال دویلو لایق ندی

ددوستی لپاره دښمنی !!

میوند

دببرك کارمل په وخت کي روسانو یوه عجیبه هڅه داهم وکړه چي په افغانستان کي بي دغاتبانه اعداموتولړي اعلان کړه، یووخت داسي هم ؤچي دتره کي اوامین په وختونوکي دڅرخي پله په پلیگون اوزندان کي په پټه اوکله هم یوڅه ښکاره په سلگونوافغانان شهیدان کیدل حتیٰ چي ژوندي دبلدوزرو په واسطه ترخاورو لاندي کیدل په ولایاتوکي هم والیانو، ولسوالانو اوعلاقدارانوداواك اختیار درلود چي هرڅوك که وغواړي ووژني نودپوښتني له غم اوجنجال نه خلاص دي، له همدي ځایه وه چي په زرگونوافغانان تري تم شول او دمړه او ژوندي درك بي معلوم نه چي هیچاپي هم په پوښتنه خوله چوله نکړه له ښه بخته چي اوس طالبانو دامیرانه وکړه اوددغوروکرافغانانو پوښتنه بي آن دخلق اوپرچم له یادارنه وکړه اوبیه په نره بي وکړه داسي فکرکیده چي مجاهدین به دخلق اوپرچم دجنایتکارانودمحاکمي په لړکي ددغو ورکو هیوادوالوپه هکله هم جدي اقدام وکړي، خوهغوي داقتدار په نشو اوتوطئوکي داسي ډوب شول چي هرڅه تري هیرڅه چي خپله بي پداسي جنایاتولاس پوري کړچي له خلکوبن دروسانواو خلق اوپرچم هغه هیرکړله.

داهغه وژني اواعدامونه ؤچي روسانو دتره کي اوامین په وخت کي ترسره کړل اوبیدي اړه بي یوه پراخه تجربه وکړه خودببرك کارمل په وخت کي یوه بله تجربه رامخي ته شوه اوهغه په غاتبانه اعدام محکومیدل ؤ، په یوه میاشت کي انجنیرحکمتیار، احمدشاه مسعود، ،مولوي جلال الدین حقاني، تورن اسمعیل خان اوڅوتنه نور دببرك دانقلابي محکمو له خواپه غاتبانه اعدام محکوم شول دااعدام اودغه اعلان په کابل راډیو اودولتي اخبارونو او خپرونوکي هم خپورشو. سړي ته پرهیږي چي دغاتبانه اعدام نه

په ببرك باهم روسانوڅه گټه په نظرکي لرله! کله چي ډاکترنجیب قدرت ونیونوڅه موده وروسته یې په اصطلاح دغه په اعدام محکوم کسان عفوه کړل اوداعدام فیصله یې بیرته واخیسته پدي هم سړي نیوهیږي چي ددغه پریکړي بیرته اخیستلو به په اعدام محکوم شویو ته څه گټه رسوله داسي لکه چي په اعدام محکومیدلوورته څه تاوان نشورسولي.

زما یودوست پدي اړه داسي تبصره کوي چي روسانوباهم کارملیانوخپل دښمنان په گوته کړل اوبیدي کي بي سیاست اوډیپلوماسي داوه چي له نورملت باهم مخالفینوسره څه تلري یواځي همداڅوتنه بي دښمنان دي دابیروول ډاډ ؤچي نوروته بي ورکاوه اوهم دهغوي مراعات چي له محاکمي، مجازات اواعدام نه بي بري یاعفو کړیدي.

خوزه ځکه دانشم وروسره منلي چي په همدي وختونوکي روسانوله احمدشاه مسعود سره داوربند معاهده لاسلیك کړه چي متن بي دروسي لښکروقوماندان جنرال گروموف پخپل کتاب (قطعات محدود) کي عیناً خپورکړي پدغه ترون احمدشاه مسعود – جنرال تهي اوجنرال گروموف لاسلیکونه هم کړي نودابیاڅنگه دښمن په گوته کول دي.

خوزمادوست هم دومره بي خولي ندي چي پدي یوه دلیل قناعت وکړي هغه وایي: ددښمنانو مشخص کول ددوستي لپاره ډیر ضروري دي یوڅوك هغه وخت ددوستي لپاره اماده کیدلي شي چي ددښمني ویره پري خپره شي ډیري دوستي ددښمني له ویری اویاهم دمقابل لوری له شرنه دژغورلو لپاره وي، اوبه همدغه وخت کي مسعود ته دروسانوددوستي ضرورت ځکه ښه اوبووه څرگندشوچي نوربي دښمن کړل اوبیا دښمن پاتي شول او ده وورسره ددوستي لارخپله کړه ،اصلاً له دښمني وروسته دوستي خوږه هم وي بده هغه وي چي دوستي په دښمني بدله شي ،اوچي دښمني په دوستي واوړي نوبیا هیڅ لوري دبیرته دښمني هڅه ځکه نکوي چي دښمني دترخوخوندبه بي لاپه خوله کي وي.

ماهم داخل ضد وکړاوله دوست سره مي دقناعت هیڅ چمتووالي څرگندنکړ، زموږ په بحث کي هیچاهم یوبل ته وسله کینښوده اوهریو پخپل موقف ترآخره ولاړیاتي شرغو اوسر کابل راډیو دببرك دوخت غاتبانه اعداموتوته ورته یوه بله نخره پیل کړیده، یواځي کابل راډیو نه بلکي درباني هغـه یو دوه یك اوږ اخبارونه هم پدغواوتویوتولگیادي.

کابل ډېر یو یوه ورځ وویل دطالبانو دغورځنگ مشر ملا محمد عمراواخوندیه غزني کي دهلیکوپټردسقوط په نتیجه کي وژل شویدي، بله ورځ بي وویل ملاعبدالسلام مشهوربه ملاراکټي له طالبانوسره داختلافاتو له امله په یوه نښته کي وژل شوي ،داسي دروغ چي یوه ورځ هم ونه چلیدل اویه هماغه ورځ اوحتیٰ هماغه ساعت څرگنده وه چي حقیقت څه دي دکابل واکمنو ته چي دقلت په وړاندي څه مخ ندي پاتي اونه هم دجگړي په ډگرکي له څه ځواك اومورال نه برخمن دي لگیادي دخپلومخالفینو لپاره دخیالي مرگونواوشکستونو کیسي اوافسانې جوړوي چي داخپله دکابل اداري دمحتوم شکست ورروستي منزل په گوتوکوي.

داسي معلومیږي چي دکابل اداري منسوبین نور دروغ هم بــه ناراستي اوناآرامي سره جوړوي اویاداچي نوراصلاً دروغ پاتي ندي چي دوي بي روابي اودمنلوخوځه کوي چي دچادغوواېښودلو قابلیت بي هم له لاسه ورکړیدي.

ښکاره خبره ده چي څوك په مخامخ جگړه دمقابلي له موقف نه راولوېږي اودمقاومت توان له لاسه ورکړي هغه بیا دخیال پلووتوبه جهان کي دمصنوعي بریالیتوب اکهونه کوي. اوددښمن دماتي خوبونه بي تعبیره ویني.

کابل راډیو دمیزان په ۲۳مه اعلان کړه چي: هرات آزاد شو ددغه خبریه تفصیل کي بي وویل: مردم شریف هرات طي یك قیام مسلحانه ازتسلط طالبان نجات یافتند ،شهرهرات ولسوالي هاي کوهان، غوریان، زنده جان، پښتون زرغون ازکنترول طالبان آزادشده ومهمات..

دغه خبردشپي داتوبجویه خبري سرویس کي خپورشوپیداسي حال کي چي هیچا ته دمنلووړنه و دبي.بي.سي راډیو پنځه لس دقیقي وروسته ددغه خبریه دروغوکي دهیڅ شك ځاي پرینښود. کابل راډیوکه په خپلودروغو چاته څه اندیښنه هم پیداکړي نوپنځلس دقیقي وروسته دبي بي.سي اونورو نړیوالو راډیو گانودخبرونو په اوریدوداهرڅه ختم شي د کابل اداره اوراډیواوس داسي هوایي معادلي اوخبرونه جوړوي او خپروي. لکه دببرك دوخت دمجاهدینو دقوماندانانو دغاتبانه اعدام فیصلي چي هیڅ عملي اړخ نشي پیداکولي ،لدي نه داهم څرگندیږي چي دکابل واکمني نور دعمل وس اوتوان نلري اوداسي څه نشي وړاندي کولي چي هغه په ویلو اوبادولوبوارځي او حساب پري وشي ځکه خولگیادي دتصادفي پیښو هوایي او خیالي حادثو دخبرونو په جوړولو دخپلوشرمیدلیو شکستونوپټولو هڅه کوي خوملت ویښ دي خلك بیداردي اوپوهیږي چي دکابل اداري ته نورڅه پاتي دي!

درنگ ساعت له بي گوزاریه میدان بویه کوم مارغــه چي ډیسرډیبو به ښوځي

که پخواني پاچاراوستل شي دراوستو نکو سرنوشت به يي دپخواني شوروي وي اودده سرنوشت به دګوډاګي ببرك "کارمل" سرنوشت وي

د افغانستان دملي مبارزينو اسلامي ګوند لکه دهيواد نورجهادي تنظيمونه اوسياسي ګوندونه دخپل هيواد دراتلونکي لپاره سياسي، اقتصادي اواجتماعي هدفونه لري چي دغه ټول زمونږ دګوند په منشوروکي په واګه شوي دي. چي له هغي جملي څخه زمونږ ترټولو مهم اهداف په ټول هيوادکي دامن اوامان ټينګښت، داستاد رباني څخه يوي عبوري اداري ته دواك سپارل، دټولو جهادي تنظيمونو اوسياسي ګوندونوپه پراخ ګډون سره ديوه پراخ بنسټيز حکومت جوړول چي دافغانستان د بيلا بيلو قومونو او مليتونو استازي په کي ګډون ولري، په هيواد کي سراسري انتخابات، دمنتخب پارلمان جوړښت ، دملي اوافغاني اردو جوړول اوپه هيوادکي داسلام دمبين دين دغراشريعت سره سم داسلامي قانون جوړښت اودهغه بشپړتطبيق په ټولو وګړو زمونږ دګوند دورځينيواواساسي اهدافوڅخه دي .

پوښتنه : دهيواد له بحران نه موتحليل څه دي اودحل لارئي څه ګڼي ؟

ځواب : زمونږ دهيواد بحران اوس اوس يوي ډيري خطرناکي مرحلي ته رسيدلي دي ځکه اوس دافغانستان بحران په يوه سيمه ايزاونړيوال بحران بدل شوي دي اوزمونږ دهيواد دبحران ددي اوږدوالي اصلي علت دجهاد په دوران کي زمونږ هيوادته ددښمنانو ددرنو وسلو اوددوستانوديي شميره دسيو انتقالول دي، اوس د زيره زماواك ئي دملاشوي دي. ځکه زمونږ دهيواد اوطنوالويه سرنوشت کي دومره دافغانانو لظرمطرح نه دي لکه دابرقدرتونوسيمه ايزو اوګاونډيوهيوادونو چي مطرح دي .

ترهغي پوري چي دافغانانو دخاموشه اکثريت نظريات دافغانستان دبحران په حل کي ونه پوښتل شي او زمونږ دهيواد په کورنيو چاروکي ټولي لاسوهني که ددوستي ترعنوان لاندي وي اوکه ددښمني، قطع نه شي ددي کشالي دحل به هيداحال وي لکه تن سبا اودتيرو دريو کلنويه اوږدوکي چي و .

دافغانستان دملي مبارزينو داسلامي ګوندعالي شورا په خپلو غونډوکي دافغانستان دروان بحران دحل بوازيني لار دمذاکراتو دميز ترشاه دټولو افغاني ولو داستازو راټولېدل اوپخپله دافغانانو فيصلي ګڼي . ځکه دتيروڅه دپاسه دري نيموکلنو تجربوثابته کړه چي بهرني فيصلي اوبهرني هيوادونه زمونږ دهيواد بحران پاي ته رسول نه غواړي . په دغي تيره شوي موده کي هرچاپه خپل نوبت دخپل نوم دمشهورتيا په خاطر منډي ترړي وکړي چي ټولي بي ثمري پاي ته رسيدلي دي. اوس افغانانوته پکاردي چي پرته له بهرنيو مشاورينو خپلو مينځوکي سره کيني اودبحران ددايمي حل لاره اوه‌پاي ټکي پيداکړي .

پوښتنه : دپخواني پاچا دراتلو اوراوستو مسئله څه ډول څېړي ؟

ځواب: دافغانستان دملي مبارزينو داسلامي ګوند سياست په دي اړوند روښانه اوواضح دي. مونږ دافغان بحران په حل کي دهيڅ افغان رول نه نفي کوو، خوزمونږداخبره ددي معني هم نلري چي پرمونږ دي بهرني هيوادونه اويه پيسو اووسلو ماړه ملکونه کوم افغان په زور وتپي . زمونږ ملت دتيل شويو تجربونه ترخي خاطري لري . داتباعي لسيزي په

پيل کي دپخواني شوروي واکدارانو ببرك کارمل دخپل پوځي ځتر لاندي دالوتکو، ټانکونو اوتوپونو په زور دکابل په تخت کيناوه اوزمونږ پرملت ئي وتاپه اوددغه تپل شوي رژيم په موده کي زمونږ يونيم مليون هيوادوال شهيدان شول او ددغه شهيدانو دپاکووينوموجونو، نه يوازي داچي په کابل کي دروس لاسپوځي رژيم تسکورکړ، بلکي د پخواني شوروي امپراتوري ئي هم داسي دړي وړي کړه چي هيچاتي تصوروهم نشوکولاي . پخواني پاچا کولاي شي دبوافغان په توګه دخپل هيواد دروان بحران په سياسي حل کي خپل رول ولوبوي .ديوه عادي افغان په توګه دده پرمخ دهيوادنولي دروازي پرانيستي دي. که چيري پخواني پاچا دخپلو تيرو خوبونو دريښتيابيني اودبهرنيوهيوادونو په وعدو دکابل دشاهي نظام دجوړښت لپاره راځي دابه دپاچالويه اشتباه وي . ځکه دنن ورځي افغانستان دتوموړي ددور افغانستان نه دي اوافغان ولس ازمويل شوي بيا نه ازموي .

بله خبره داده که چيري پخواني پاچا راوستل شي دراوستونکو سرنوشت به ئي دپخواني شوروي سرنوشت وي اودده سرنوشت به دګوډاګي ببرك «کارمل» ترسرنوشت په تاريخ کي کم نه وي .

پوښتنه : د طالبانو دتحريك او موضعګيريو په برخه کي څه نظرلري ؟

ځواب : دطالبانوحرکت که له يوه ارخه وڅيړل شي يومثبت حرکت اودرباني دتپل شوي اداري پرضد يوپراخ عکس العمل دي . البته درباني، سياف، مسعود دادارې پرضد خوبه داحرکت زمونږ په توګه کي ضرور پيل کيده ، خوددغي

مثبت حرکت پيش قدمه حزب اسلامي افغانستان او بيا دهغه په ابتکار دهماهنګي شورا ده اودبوه کال راپه دي خواطالبانو هم دکابل دادارې پرضد خپل سياست سخت کړي دي. خوتر هغه وخته پوري چي دطالبانو دحرکت مشرانودرباني دادارې له مخالفينويه تيره بيابادهماهنګي شوراسره تفاهم ته ونه رسيږي اودهماهنګي شورا سره يوځاي دکابل دادارې پرضد يوچټك عمل و نکړي دوي به لکه داوس وخت په شان دکابل په څنګو اودروازوکي ديره وي .

زمونږ دګوند پوځي کتونکي په دي عقيده دي چي طالبان په يوازي ځان نشي کولاي دکابل کنترول په خپل لاس کي واخلي . ځکه کابل ، هرات اوشينډنه نه دي، دکابل په ښارکي دنظارشورا دټولو افرادو اودهغي دمشرمسعود موجوديت ، دکابل په ارخي کي دهغوي دډرنيو ګلتو جګړو تجربي ، په نږدي فاصله کي دبګرام دهوايي اډي نه دمسعود استفاده اوداسي نورعوامل دي چي دطالبانودتم کيدو سبب ګيداي شي .

نوطالبانوته په کارده چي دمشترك دښمن دځپلو لپاره مشترك اهداف په نظرکي ونيسي اودنورو مخالفينوسره خپلي هڅي ګډي اوچټکي کړي. که دطالبانودحرکت مشران په خپل اوسني سياست کي تغيرات رانه ولي اودنورو سره له يوځاي کيدوته ووه وکړي طالبان به دغه طلايي چانس له لاسه ورکړي اودوژمي په رارسيدو اوپرکابل باندي دداوري داوريښت په صورت کي به دکابل دادارې په جګړوکي تجربه لرونکي افراد دمسعود په مشري په طالبانو خپلي حملي چټکي کړي اوبي له شکه چي په جګړو کي ماتي اوبري يوبل لازم اوملزوم دي .

که چيري طالبان دخپلو اوسنيو منګرونوڅخه د کابل دادارې دنسکورولو په خاطر پرڅتګ ونشي کړاي داچوته ده چي دعوامو په مينځ کي به دطالبانو محبوبيت لکه ديرشمير نورو دلو په شان کم کړي اوداکارکيداي شي دکابل دادارې په نفع تمام شي.

خوازه ترخه

دامريکاکيسه بري !!

ذبيح الله "شرر"

دخليج دجنګ اور دامريکائيانو ديوه اوږد پلان په نتيجه کي بل اودهغوي ددقيقو احصايو اوپروګرامونو په رڼاکي دهغوي په ګټه پاي ته ورسيد. مسلمانانو له هياهو اوځوجلو پرته هيڅ ونکړل باتي ونکړاي شو. البته داوشوه چي دصدام حسين له نوم اوعکس سره ديونوي صلاح الدين‌ايوبي، په نوم ټول خلك بلد شول. امريکا جنګ وګاټه، صدام حسين نوم اوشهرت وګاټه، هرڅوك خپل مرام ته ورسيدل، آرامه آرامي شوه ته به وايي چي هيڅ نه دي پيښ شوي .داسلامي اُمت يوميليوني پوځ چي په پنځه زره ټانګونو، سوونو طيارو اوراز، راز کيمياوي اوبيالوژيکي وسلوسمبال ؤ، اواتومي وسله جوړول ئي هم بواځي ديوځومياشتوخبره وه، ناڅاپه دلس ګونو لويو او کوچنيوهيوادونو په مقابله کي ودرول شو، بيائي په سرپوره يوه مياشت دمتحدينو طيارو ۵۵ ميليونه کيلوګرامه بمونه اوورول (دهيروشيما داتومي بم دري چنده تخريبي قوت) له يولك نه زيات عراقيان ووژل شول او.... نورهرڅه هرچاته معلوم دي چي څه وشول .

سوال داددي چي آيا داجنګ تصادفي ؤ اوکه ددي لپاره امريکائيانو له څولسيزو راهيسي اراده درلوده اودهغه لپاره ئي قدم په قدم مخکي تګ کاوه چي لاندي تاريخي شواهد ئي ويرښه ثبوت دي :

۱- له ۱۹۵۷م کال دفبروري په مياشت کي دامريکا‌جمهوررئيس وايزنهاور، ديوي داسي نظريي اعلان وکړچي دهغي په اساس به امريکا له خليج اومنځني ختيځ نه دانګريزانو دوتلو په نتيجه کي رامينځته شوي خاليګاه ډکوي .

۲- د۱۹۷۳م کال دعربواواسرائيلو دجنګ اودتيلو دبحران نه وروسته دامريکا جمهوررئيس نيکسون اوددبهرنيوچارو وزير کيسنجرپه خليج کي دامريکااوحقي دانيږوالانو وګټو دساتني په خاطر دمستقيمي پوځي مداخلي سياست غوره کړ .

۳- د۱۹۷۹ م کال په اکتوبر کي (کارټرجمهوررئيس ؤ) دامريکا کانګرس ديوسل زره کسيز چټك پوځ دجوړولو لپاره دلازمو امکاناتو په برابرولو موافقه وکړه چي په خليج کي دضرورت په وخت مداخله وکړي . همدي پوځ په اتيايمه لسيزه کي خليج ته ورته په صحرائي سيمو کي پوځي تطبيقات ترسره کړل .

(لکه دڅليدونکي ستوري تطبقات په مصرکي اودامريکادتيقاددصحراتطبيقات)

٤- د ۱۹۸۰م کال دجنوري په ۲٤ تاريخ په افغانستان دروسانو له تجاوزنه وروسته ، دکارټر قانون اعلان شو چي په خليج اوخليج ته راغلو سمندري لاروکي ئي دامريکائي پوځي موجوديت غوښتنه کوله . وروسره دچټکي مداخلي اودامريکائي حياتي ګټيودساتلو په خاطر دامريکائي قوت دزياتوالي اوپه نوووسلو سمبالول هم ملګري وو .

۵- په ۱۹۸۳م کال کي دامريکاددفاع وزارت نه يو پروګرام ورکړشوچي دهغه په اساس په پنځوکلونوکي امريکائي قوتونه په خليج کي ځاي پرځاي کړي. ريګن دزياتي بودجي په ورکولو دچټکي مداخلي پوځ نورهم پياوړي کړ.

۶- د۱۹۹۰ کال داپريل په ۱۱ تاريخ جمهوررئيس «بوش» دکانګرس په وړاندي سعودي عربستان اوخليج ته د-وډنو زروامريکائي پوځونو دليږلو په اړتيا ټينګاروکړ ترڅوهلته امنيت ټينګ کړي (دا‌پرکويټ دعراق له حملي نه څلورمياشتي مخکي ؤ) .

۷- بالاخره د۱۹۹۱م کال په مي کي امريکا په لکونوپوځ خليج ته وليږه .

په دي خبره به بيابحث وشي (إن شاء الله) چي امريکادخليج دجنګ په نتيجه کي څومره مادي ، پوځي اوسياسي ګټي وکړي خوکومه خبره چي دلته دبحث لاندي ده هغه ديوعرب ليکوال په تعبير داسلامي تحريکونو دهغه شتمن جيب کيسه بري اوپريکول دي چي امريکاپه رڼاورځ ووهه اودنړي په ګوټ ګوټ کي ئي مسلمانان دهغه له کومکونو بي برخي کړل . امريکائيان پوهيدلي وو چي هرچيرته داسلامي تحريك په نوم مسلمانان سرونه پورته کوي، هلته ورته د خليج د منطقي د بيهانو او شتمنو مسلمانانو مال اودولت وررسيږي دهغوي ضرورتونه داسلامي اخوت په بناء پوره کوي اوددي پرځاي چي مسلمانان په خپله مبارزه کي ځتيځ باورپرځته وګوري، ټول که نه وي ئواکثره ضرورتونه ئي دخپلو ورونو په واسطه پوره کيږي . لــه فلسطين ،افغانستان ،فليپين ، کشمير اوبوسنياڼه نيولي آن د افريقا دوچي کلو اوبانټو ته دخليجي شتمنو مسلمانانوخيرښيګڼه رسيدله اوکه په دتوري جهادئو يادقلم اوژبي، هلته به دوي ځانونه رسولي وو .

دخليج دجنګ په نتيجه کي ،که امريکا دمسلمانانوبولوي پوځي قوت دري وړي کړ دهغوي ملکونه ئي ونيول، پوځي هډي ئي جوړي کړي اوتقريباً ټول خليج ئي دمستقيم استعمار لاندي راغي نوله بلي خوائي دمنطقي خلکواقتصادته دومره زيان ورساوه چي هيڅکله به ونه توانيږي بيا دپخواپه شان دغريبو مسلمانانو مرسته وکړي . لنومثال ئي په پيښوروکي دکويټ دهلال احمر فعاليتونه دي چي دجهاد په دوران کي ئي دمجاهدينو اومهاجرينوبي ساري خدمتونه وکړل، خواوس ئي داقتصادي ضعف اوڅه هم دافغانانو دخپلمنځي جنګونوله امله فعاليتونه ډيرمحدودشوي دي .

لنډه داچي هغه کارته به چي دپيښور په قيصه خواني بازارپادرنګ شوي کابل په رنګه شوي جاده کي کيسه بري ويل کيده، هغه ته امريکاپه ورځ زور دنوي نړيوال نظام نوم ورکړاو داسلامي تحريکونو ډك جيب ئي وواهه .

يادونه : ددي مضمون په تهيه کولو کي دد الخبرات التاريخيه وحرب الخليج « نومي کتاب نه استفاده شوي .

بحثي از علم سياست
محمدحليم «تنوير»

انواع ديپلماسي

ديپلماسي دردوبخش تصنيف بندي شده است . ديپلماسي عنعنوي وديپلماسي جديد .

ديپلماسي عنعنوي :

اين نوع سياست تااخير قرن نزده ميلادي مروج بود . چنانچه بعداز (صلح ويست فاليا) Westphalia Peace درسال ١٦٤٨ با تشکيل دولت هاي ملي ادامه يافت . باآغاز کنګره ويانا و انکشافات تکنولوژي ، اجتماعي ، اقتصادي وسياسي ، ديپلماسي کهنه (عنعنوي) تنزل نمود ولي تا کنون اهميت خود را از دست نداده است .

عملکرد هاي ديپلماسي عنعنوي با سه بنياد اساس ګذاشته شده بود که مشهور به روشهاي ايتاليوي ، فرانسوي وجرمني بود . روش فرانسوي را غالباً بنام ديپلماسي عنعنوي ميخوانند . تئوري وعمل اين ديپلماسي توسط ريشل Reachlieu فرانسوي تکميل وتوسط کاليرس Callieres درجامعه معرفي شده ، ودرهردو بعد آنرا تحليل وبررسي نمود . درين تحليل ديپلماسي عنعنوي با شايستګي ونقاط ضعف آن از هم متمايز ګرديد .

ويژه ګي خاص ديپلماسي عنعنوي عبارت اند از :

١ - ديپلماسي عنعنوي منحصر به اروپا بود وديګر براعظم ها (آسيا ، افريقا وامريکاي لاتين) را بديده مستعمره مي نګريستند . حتي اضلاع متحده امريکا تا سال ۱۸۹۷ ميلادي جدا از سياست اروپا واقع شده بود . پنج کشور قدرتمند اروپا مانند انګلستان ، فرانسه ، اتريش ، اسپانيا و پروسيا اعضاي اصلي عمل کننده سياست جهاني بوده ودرين کشور هاي اروپايي به فعاليتهاي ديپلماسي مي پرداختند.

۲- ديپلماسي کهنه عنعنوي ګمان مي برد که قدرتهاي بزرګ مسوولیت خاص درنګهداري صلح جهاني دارند .

۳ - قدرت هاي کوچك هيچنوع نقشي را نداشته ومنحيث اقمار قدرتهاي بزرګ اند. کشورهاي کوچك ، ضعيف اند و نقشي درجهان ديپلماسي نخواهند داشت .

٤ - تاجائيکه ديپلماسي عنعنوي ايجاب ميکرد ، همه وقت ديپلماتها در ايجاد و تشکيل بخش هاي ادارات سياسي بين کشور هاي اروپايي صرف ميشد. ديپلماتها تعليمات وتجارب معين ومشخص داشتند وعقيده داشتند که آنان دريك روند ميتوانند درحفظ ونګهداري صلح کارنمايند.

۵ - ديپلماسي عنعنوي مخفي بود . ديپلمات ها رهبري امور را از ديګر کشور ها مينمودند وازطريق وسايل مفاهمه وارتباط ، امور کشور خود را از جاييکه به سفارت منسوب بود اجرا مينمودند . آنان مذاکرات را بشکل خيلي مخفيانه انجام ميدادند . تازمانيکه نتايج مذاکرات معلوم نميشد ، به مطبوعات اطلاع نميدادند.

ديپلماسي جديد :

درآغازقرن بيست ديپلماسي عنعنوي جاي خود را به سياستي تبديل نمود که آنرا سياست بازمي خوانند. ديپلماسي جديد سه فرق عمده از ديپلماسي کهنه دارد:

١ - ګشايش بزرګتر سياست باز ۲ - استفاده وسيع در ديپلماسي چند جانبه در ابعاد مختلفه . درين ديپلماسي ، شيوه سابقه وکهنه ديپلماسي هم شامل است .

۳ - ديپلماسي سران کشور ها .

جولس کمبون Jules Cambon نوشته است : تفاوت بين ديپلماسي جديد وکهنه يك خطاي مشهود است ، حرف زدن درمورد اين دو ، متمايز نمودن هردو ديپلماسي است بدون اينکه فرق آن دانسته شود

سياست جديد که غالباً ديګران سياست ديموکراتيك مي نامند ،نکلسون Nichol-son آنرا" اجراي سياست خارجي " ميداند.

١ - ګشايش بزرګتر ديپلماسي : بامقايسه اينکه ديپلماسي عنعنوي با معاهدات ، پيمان هاي مخفي ،موضوعات سري در پيمان ها و افراد مخفي مشخص ميشد ، ديپلماسي جديد مشخصات باز را دارابود. بنياد ديپلماسي باز در ۸ جنوري ۱۸۹۱ توسط ويلسن Wilson رئيس جمهور امريکا طي بيانيه يي در کانګرس امريکا که فقره ١٤ ماده اي را بخاطر ايجاد صلح بيان داشت . تفسير نمود. وي ګفت : " قراردادهاي صلح باز هنګامي عقد خواهد شد که هيچنوع تفاهمات بين المللي شخصي درآن راه نداشته باشد. "

تز سياسي ويلسن معيار درسي دانشګاه هاي سياست امريکا شد وبعداً درماده ۱۰۲ منشور سازمان ملل درج ګرديد باين عنوان که : هرنوع قرار داد وپيمان بين المللي کشور هاي که عضو سازمان ملل اند بايستي ازطريق دفترمنشي اين سازمان ثبت ګردد وهرګاه چنين پيمانهايي بطور خصوصي انجام يابد ، هرنوع کمك سازمان ملل قطع خواهد شد. ...

دراصل اين شيوه سياست باز که ظاهراً براي همه کشور ها زمينه آزادي روابط رامبدهد ، تصاميم کشورها را از طريق مرجع بين المللي در انحصار اداره خاص ميکشاند.

واز آنجاييکه سازمان ملل ، آلهٔ دست امريکا وصهيونيسم قرارګرفته است . پس روابط ديپلماسي کشورها نيز زيراثر اين سازمان واهداف کشور هاي خاص قرار مي ګيرد وتزسياسي ګشايش ديپلماسي را نفي مينمايد.

۲ - ديپلماسي چند جانبه : يکي از اشکال ديپلماسي ګشايشي ، سياست چند جانبه يا Multi Lateral است در ديپلماسي جديد . مولتي ليترالیسم (چند جانبي) بجاي سياست دوجانبي Bi-latecalism تبديل نګرديده است .

تغييرسياست دوجانبه به چند جانبه درشرايط کنوني ضروري بنظر مي آيد زيرا همهٔ مشکلات باروشهاي بين المللي ارزيابي مي ګردد وتاثيرات جهاني را بجا ميګذارد، وبهمين لحاظ همه امور جبراً بايستي باهمکاري همه کشور ها حل ګردد. هرګاه کشور ها افرادي را که باقوانين بين الملل عيارنباشنده نتوانند منحيث نماينده آنکشور بفرستند ويا درآنکشور رژيم هاي تحميلي ابرقدرتها ازطريق کودتا ها درقدرت بوده ومقاومت عليه آن رژيم از جانب مردم سراسر کشور را فراګرفته باشد، درين حالت بايد کنفرانس سياسي چند جانبه براي حل مساله دايرګردد . بعضي ازين کنفرانسها ، درمورد قانون اساسي قبل از رژيم ديکتاتوري و پيمان ها ومسايل عمده کشوري بحث و تبادل نظر وګاهي هم فيصله ها صورت ميګيرد.

اينکه نحوه دايرشدن کنفرانس ها بالوساطت ابرقدرتها ، سازمان هاي دفاع ناتو ويا وارسا بازار مشترك اروپا ، کنفرانس اسلامي ، ويا بخشي از سازمان ملل چه ترجماني داشته ، ايجاب بحث وتحقيق بيشتر را مي نمايد. درمورد نقش سازمان ملل ونفوذ استعماري ابر قدرتها ازطريق اين سازمان درمقاله هاي بعدي نوشته هايي خواهم داشت .

ازکنفرانسهاي مهمي که درګذشته دايرګرديد عبارت از کانګرس ويست فاليا Wist phalia در ١٦٤٨ کانګره اتريشت Utrecht هالند در ١٧١٣ ، کنفرانس ويانا Vienna اتريش در ١٨١٥ همچنان ميتوان ازکنفرانسهاي صلح پانامه توسط ايالات متحده در ١٨٢٦ ،کنفرانس پيترزبورګ در ١٨٦٨ ،کنفرانس برلين در ١٨٨٥ ،کنفرانسهاي هاګ (لاهه) درسالهاي ١٨٩٩ و ١٩٠٧ تاقبل از جنګ جهاني اول نام برد.

ودرعصر معاصر ميتوان از کنفرانس هلسنګي Helsinki ١٩٨٩ که بلاك غرب وشرق را بهم پيوند داد نام برد واين مقطع بزرګ تاريخي در اضمحلال سيستم کمونيستي درجهان بوده است ، که درين رابطه درمقاله بخش کمونيزم نوشته هايي خواهم داشت .

۳ - ديپلماسي سران کشورها : Sum-mit Diplomacy اين اصطلاح باراول توسط صدراعظم سابق انګلستان وينستون چرچيل Winston Charchill درسال ١٩٥٣ در قاموس ديپلماسي وارد ګرديد.

وي خواهان کنفرانس سران کشورهاي غرب واتحاد شوروي سابقه بود وهم اشاره باآن کرده بود تا وزراي خارجه کشورها بطور ضمني شامل اين کنفرانس باشند وادامه اثرا تعقيب نمايند . اګرچه ميتوان کنفرانس ويانا را درسال ١٥ ١٨ نيز بعنوان (ديپلماسي سران کشورها) ناميد.

درسال ١٩١٩ کنفرانس صلح پاريس نيز مثالي از ديپلماسي سران کشورها بود . کنفرانس يالتا Yalta که بين سران کشورهاي انګليس (چرچيل صدراعظم ، روس (ستالين منشي کميته مرکزي حزب کمونيست) ، وامريکا (روزولت رئيس جمهور) نيزازکنفرانس هاي مهم سران کشور هاست .

نشست چانکاي شيك ، روزولت وچرچيل درسال ١٩٤١ درقاهره ، ديپلماسي سران کشور ها را مهمتر ثابت نمود ودرهنګام جنګ دوم جهاني کنفرانس تهران بين روزولت ، چرچيل ، استالين وچانکاي شيك درسال ١٩٤٣ منعقد ګرديد وکنفرانس سال ١٩٤٥ در پوستدام Postsdam که رئيس جمهور امريکا ترومن باستالين وچرچيل امضا وموافقت نمودند .

بعد از جنګ دوم جهاني ، ديپلماسي سران کشورها Summit diplomacy رشد نموده که تا به امروز ، اکثر موافقات بين المللي درنشست هاي سران کشورها بعمل ميآيد. از آنجاييکه روابط بين الملل ګسترش وسيع پيدانموده وهمه ابعاد اجتماعي ، اقتصادي ، فرهنګي وروابط درمسايل تعليم وتربيه ، ساينس وتکنولوژي ، تجارت و ... همه را در برګرفته است ، ديپلماسي سران کشورها به همه اين موضوعات رسيدګي نتوانسته ، ديپلماسي سران به سويه وزراي خارجه نيز داير ميګردد. هرګاه موضوعات بين المللي بغرنج تر وحل معادلات سياسي درتضاد بين کشورها قرار ګيرد، هيئات هاي خاص کشور ونماينده خاص فرد اول کشور روابط را دوجانبه ويا چند جانبه بررسي وحل نموده ، فيصله ها بسويه ، وزارت خارجه وبالاتر به امضا مي رسد.

دهه اخير ديپلماسي سران کشورها درموضوعات مختلفه ، جهاني نقش مهمي راداشته است چنانچه ميتوان ازاين ديپلماسي درماسکو ، واشنګتن ، هلسنګي ، ريکجاويك ، مالتا ، پاريس وجنيوا درموضوعات مختلفه ، چون تهديد سلاح اتمي ، امتزاج بلاك شرق وغرب ، اضمحلال شوروي ، تصويب تجارت بين المللي GATT ، وحدت آلمان و پذيرش کشورها در بازار مشترك اروپا يادنمود.

درامور تنازعات بين المللي چون قضيه افغانستان ، بوسنيا ، فلسطين ، جنګ خليج ، ديپلماسي سران بسويه وزراي خارجه کشور ها وهم روابط نمايندګان و سفراي خاص درقضايا ازطريق سازمان ملل تاهنوز مشغول مذاکرات وتفاهمات اند.

معلم خانواده

اهميت اعتدال درزندګي

باملاحظهٔ زندګي انسان درعصر حاضرګمان مي شودکه عدم توازن وافراط وتفريط از روز اول پيدايش جزسرنوشتش بوده است، جريان حيات انسان نشان داده که اودرهيچ دوره اي ازحيات خويش راحتي جسم وطمانيت روان نداشته ، همواره سرګردان بوده است. سکون وآرامش براي بشريت چيزګم شده بي تلقي ګرديده وحيثيت آهوي رميده راپافته وهميشه ازکنار اوفرارکرده است.

آنچه که درزندګي نشاط آور وفرحت بخش است اعتدال وياپه لفظ ديګرتوازن ميباشد که خيلي کم از نيك بختان به آن شاهد ګريزپارسيده اند، غالباً زندګي دچار افراط وتفريط نشيب وفراز مدوجذراست ودرياي زندګي پراز موج وګرداب است که کمتر آرامي مي ګيرد. علت آن هرچه باشد مګرتجربه روزمره نشان داده است که زندګي دراصل تلاش، کوشش، جدوجهد مستمر و دوامدار ميباشد و ما آګاهانه درتلاش آنيم که زندګي را اعتدال وتوازن داده وتنظيم بخشيم که دراين جهد امکانات کامیابي و ناکامي متصور است .

جهان موجود از نظر اخلاقي و مناسبات اجتماعي وسيستم اقتصادي به شرق وغرب تقسيم شده است، مقايسهٔ اينده نشان داده است که درشرق بيچارګي ،غم پسندي و رنج ودرد ازمظاهرحيات ودرغرب آسوده حالي، نشاط ،اميدوآمريت ازعناصرحيات است ، درغرب باوصف نابرابري ها ووجودطبقات وفساد اجتماعي درنهاد هرانساني يك علاقمندي وعشق به زندګي محسوس است که اساساً به زندګي مفهوم بخشيده است که اين علاقمندي هرروز ګوشه هاي مختلف وتاريك زندګي رابي نقاب نموده روشني مي بخشد وباهمهٔ بي بندوباري اجتماعات انساني در جستجوي زندګي خوبتر هستند، ولي درشرق غم وغصه کاملاً جزء سرنوشت ګرديده ويك نوع بيتابي و عدم سکون رابارآورده ، هيچګونه علاقمندي به زندګي ديده نمي شود .

بحث بالا اين نتيجه رامبدهدکه جامعهٔ بشري نه توانسته براي حيات خود شرايط متوازن را فراهم آورد. البته کساني بصورت انفرادي توانسته اند اززندګي محفوظ ومتلذذګردند، ولي بصورت اجتماعي چنان آرماني تاهنوزتحقق نپذيرفته است.

سؤال دراينجاست که حيات به هرصورتش ګذران است به توازن واعتدال چه ضرورتيست؟

حضرت پيامبر اسلام وسردار دوجهان طي حديثي فرموده اند « خير الامور اوسطها » بهترين کارهاميانه روي است . درګفته فوق عالي ازحکمت مضمر است ، اګر مادرقول وعمل يا ګفتار وکردار خود مطابق حديث فوق رفتارکنيم دراين هيچ شکي نيست که ازپل صراط زندګي که ازموباريکتراست به آساني مي توانيم بګذريم ، اسوهٔ حسنه حضرت محمد(ص) که ازتمام جهات کاملاً متوازن، هم آهنګ ومعتدل بود ،براي مامدل ونمونه اي خوبي است .

زندګي ازدوعنصر مادي وروحاني ساخته شده واين دوعنصر بريکديګر شديداً مؤثر بوده ويکي ازديګري متأثرمي شود. طمانيت روحاني برهمه آلام وناراحتي هاي جسماني غلبه نموده ،همت انسان را رشد وارتقاي دهد وازجانب ديګر آسايش مادي سرور وخوشي روحاني توليدمي نمايد، ازهمين لحاظ است که هردو عنصر درزندګي ازاهميت زياد برخورداراند .

حيات اقتصادي خانواده ها راببينيد اګرميان کمايي ومصارف توازن وجود داشته باشد هرګز پريشاني مالي پيدانمي شود وبراي خانواده ها دونعمت همزمان نازل مي ګردد که يکي رفع مشکلات روزمرهٔ وديګري خوشي ناشي ازآن .

نکتهٔ قابل تذکر اينست که درشرايط کنوني هرخانواده بي بدونوع معيارمواجه است يکي معيار زندګي وديګري معيار رهايش . معيارزندګي عبارت از نظريه ويافلسفهٔ زندګي است که اميدوارانه باماًيوسانه ،ساده يارنګين ميتواند باشد، برخي ازشخصيتهاي بزرګ ملي وبابين المللي باداشتن نظريهٔ عالي زندګي درسطح پائين رهايشي به سربرده اند مثلاً ګاندي باآنکه يك شخصيت بزرګ هند شمرده مي شودونظريه عالي براي پيشرفت و بهزيستي هند داشت، شخصاً ازلباسهاي کهنه ومندرس ومنزل محقراستفاده مي نمود دراصل نزد اومعيارزندګي که عبارت از نظريهٔ ترقي خواهانه اش بود ارزش داشت نه اينکه لباس ومسکن .

معيار رهايش عبارت از آنست که انسان بصورت شعوري وياغير شعوري به جماليات وزرق وبرق زندګي بياندیشد وهرګزدرخيال تعادل بخشيدن به خرج ودخل نباشد اينګونه اشخاص به اسفل سقوط نهده وزندګي را يکباري بيش نمي شمارد وبجاي اميد سردرحلقهٔ يأس ونااميدي ګذارده بجاي اينکه ازشهدزندګي متلذذګردد ازتلخي زهرش به هلاکت مي رسد.

زندګي ايجاب مي کندکه انسان پلاني مطابق ظرف خويش تهيه بدارد وکارهاي خودرا درچوکات آن به پيش ببرد درساحهٔ اقتصادي بيشترازديګر ساحات عطف توجه داشته باشد تاپتشش براثربي مبالاتي خم نه شود .

انسان درزندګي تحت تأثير عوامل مذهبي ،خانوادګي ومحيطي ميباشد ، ضرورت يك خانواده متعادل به اينست که ازعناصرفوق بصورت احسن استفاده بعمل آورد خيلي کمترکسي پيدا خواهد شد که افکار بلندي به سرش دوران نداشته باشد، چه خواص وچه عوام ولي اين مهمتر است که چه کسي ميتواند ازفضاي معطر زندګي استفاده خوب مينمايد، البته کسي درزندګي مؤفق خواهد بودکه معيارهاي مذهبي، خانوادګي ومحيطي،

ص(٤)

شهادت

دمجاهدين شهادت ملي ساتنه

ارگان مرکزی حزب اسلامی افغانستان

شمارهٔ مسلسل (۱۰۲٤) سال هژدهم پنجشنبه (۲) قوس ۱۳۷٤

قیمت (۳۰۰) افغانی ، (۳) روپیه

الهی فرمان

اوکله چې يوځاي شي دوي له تاسي سره نووائي دوي ايمان موراوړي دي اوکله چې يوازې شي دوي نوچيچي دوي په تاسي باندې بيرونه دګوتو له (وپره) قهره، ووايه (اى محمده ! دوي ته) مړه شي ! په قهر(اوپغض) خپل سره بيشکه چې الله عالم دي په هغو (خبروهم) چې په سينو(زړونو) کي دي (نودوي ته به پرې جزا ورکوي) که ورسيږي تاسي ته کومه ښيګڼه (لکه فتح ياغنيمت) نوخپه کوي دوي اوکه ورسيږي تاسي ته کوم بدی (خپګان لکه قتل ياهزيمت) نوخوشحاليږي دوي په سبب دهغه اوکه صبروکړي تاسي اوځان وساتي تاسي (له دوستي ددوي نه) نوضررونه رسوي تاسي ته مکر، فريب ددوي هيڅ شي، بيشکه چې الله په هغوکارونوچې دوي يې کوي (هم) ښه احاطه کوونکي دي .(آل عمران - ۱۱۹ - ۱۲۰)

نبوي ارشاد

له حضرت ابوهريرة (رض) نه روايت دي چې حضور (ص) فرمايلي دي : دسجدي په حالت کې بنده خپل رب ته ډيرنژدې وي، نوپه سجده کې دعاډيره غواړې . (مسلم شريف)

احکام دين خود را بياموزيم

احکام وآداب وضوء

درمواردذیل وضوسنت است :

۱- قبل ازخواب کردن ،وضو سنت است .

۲ - قبل ازغسل کردن ، وضوسنت است .

درمواردذيل وضوکردن ،مستحب است :

۱ - درهنگام آذان وتکبير .۲ - دروقت خواندن خطبه (خواه خطبه نکاح باشد یاخطبه جمعه) .

۳ - درهنگام تعلم دين . ٤- هنگام ذکرخداوندمتعال . ۵- بعدازبيدارشدن ازخواب .

٦- بعدازغسل دادن ميت . ۷ - هنگام حضور به روضه مبارک رسول اکرم صلي الله عليه وسلم.

۸- هنگام توقف درميدان عرفات . ۹ - هنگام سعي بين صفا ومروه .

۱۰ - قبل ازغذاخوردن درحالت جنابت . ۱۱- درايام حيض ونفاس دراوقات نماز .

۱۲- هميشه باوضوبودن که درمورد فضيلت آن رواياتي آمده است .

داسلامی کنفرانس استازی ننگرهارته لاړ

دشمشاد په غونډه کی به دکابل اداری هیئات سره خبری کوی

پيښور - دقوس لومړۍ نېټه :

دافغانستان لپاره داسلامي کنفرانس سازمان خاص استازي دکتورابراهيم بکر پرون مازديګر دکابل اداري له څينو مسئولينو سره دخبرولپاره دننګرهار ولايت ته ستون شو .

دشهادت خبريال په پيښوروکي باخبره ذرايع له قوله رپوټ ورکوي داکترابراهيم بکر په اسلام آباد کي داسلامي کنفرانس دسازمان استازي ، د مازديګر په دري نيمويجو دتورخم له سرحدي بندرڅخه واوښت ، چې دتورخم ترپوله پورې دپاکستان دبهرنيو چارو وزارت يوه ماموږهم ورسره ملګري کوله .

بل لوري ته دجلال آباد له ښارنه باخبره منابع رپوټ ورکوي چې دکابل اداري يوهيئات دصديق چکري په مشري چې په جلال آباد کې هستوګن دي، په شمشادکي داستادسياف غونډته راغلي چې په غالب ګومان هدف يې دهمدي هيئات سره ليدنه کتنه ده .

په رپوټ کي په پيښوروکي دکابل اداري ديوه نمايندہ په قول ويل شوي چې داسلامي کنفرانس سازمان دغه هيئات به له صديق چکري سره ترکتني وروسته پريکړه کوي چې کابل ته هم لاړشي اوکه نه .

زيات اټکل داسي کيږي چې هيئات به په کابل کي دجګړو دشدت له امله هلته لانړشي .

يکتن ازهواداران اداره کابل طرح مستیری رآناقص خواند

کابل - اول قوس :

آقاي «مدرسي » يکتن ازاعضاي بلندرتبه حرکت اسلامي که درائتلاف کابل شامل است ،طرح مستيري راناقص وغير عملي خواند .

نامبرده طي گفتگو بارادیو تهران موضع حرکت اسلامي را دراين رابطه توضيح داده افزود کــه حرکت اسلامي برهبري «محسني » راه حل معقول مسئله افغانستان را از راه مذاکــره وصلح جستجومي کند . وي در مورد طرح مستيري گفت که درلست مذکور ازجمله ۲۸ نفر چهارنفر آن اهل تشيع بوده درحاليکه بايد هفت نفرازتشيع درآن نماينده گي نمايد،زيرا يك چهارم حصه نفوس افغانستان شيعه مي باشند .

نامبرده، راجع به اينکه اين طرح تاچه اندازه موفق خواهد بود، گفت، اين موضوع مربوط به اطراف درگير در مسئله است همه بايد بپذيرند که جنگ راه حل نيست ،اماطرح ديگري که مورد قبول همگان باشد باعث حل مشکلات درافغانستان شده مي تواند .

##

۳٦ عضوتنظیم نفاذ شریعت «محمدیه » به دولت تسلیم شدند

اوضاع درباجوربهبودخواهد یافت

حدود ۳٦ تن از اعضاي تنظيم نفاذ شريعت محمديه که درجريان عمليات نظاميان صوبه سرحد درباجور، دربرج نومبر ۱۹۹٤ به افغانستان فرارنموده بودند ، بوطن خود برگشتند و روز سه شنبه به مقامات دولتي تسليم شدند.

طبق گزارش مطبوعات پاکستان دربيانيه رسمي دولت گفته شده که فعالان " تنظيم نفاذ شريعت محمديه " بدون قيدوشرط تسليم شده و وفاداري شان را به پاکستان اعلام داشتند . درگزارش گفته شده که جرگه محلي ميان دولت پاکستان و افراد موصوف ميانجيگري نموده .که حاجي روح الله رئيس شوراي رهبري کنر وبرخي از سران قبايلي درترکيب هيئت ميانجي شرکت داشتند. مولانا شيربهادر نخستين فردي بود که به ولايت کنر مهاجرشد وعمليات نظامي عليه هواداران وي دربرج نومبر سال ۱۹۹٤ درباجور آغازگرديد. به تعقيب وي (۳۵) تن از اعضاي تنظيم نفاذ شريعت محمديه به ولايت کنر پناهنده شدندتااز باز داشت وشکنجه دولت درامان بمانند. اکثريت آنها بعداز آنکه خانه هاي شان بابلدوزر ويران گرديد فاميل هاي خود را نيز با خود برده ودر مناطق مروره ومرنج مسکن گزيدند ، قبلاً چندين دور ميانجيگري ميان دولت واين تنظيم ناکام شدوجرگه هاي قومي افغانستان وپاکستان نيز تلاش هايي نمودند اما موفق نشدند زيرا افراد اين گروه نسبت به وفاداري دولت به قول وقرار هايش بي اعتماد بودند . راکت باران تاسيسات دولتي در باجور ،تعقيب وشکنجه اعضاي اين گروه ووضع جرايم نقدي برآن ها ، وتشکيل لشکري در مخالفت با اين گروه ، اوضاع باجور را تيره ترساخته بود ، گفته ميشود که بابرگشت اين افراد اوضاع منطقه بهتر خواهدشد.

آصف احمدعلی وزیرخارجهٔ پاکستان :

برخی کشورها درامورداخلی افغانستان دخالت مینمایند

خروج نیروهای جنگی واستقرار قوای امنیتی درکابل ضروری است

آصف احمد علي وزيرخارجهٔ پاکستان عازم عربستان سعودي است تاباسران اين کشور پيرامون مسئلهٔ افغانستان بحث ومذاکره نمايد .

آصف احمد علي باشهزاده سعود الفيصل وزيرخارجهٔ عربستان سعودي ملاقات ميشمايد واورا ازنقطه نظرات پاکستان درقبال قضيه افغانستان آگاه ميسازد .

وزيرخارجهٔ پاکستان درگفتگوباخبرنگاران اظهارداشته که بخاطر حل مسئله افغانستان خروج نيروهاي جنگي ازکابل استقرار نيروي امنيتي بيطرف درپايتخت ضروري است ، وي گفت مردم افغانستان هيچگاه طرحي راکه بيگانگان را برآنها مسلط سازد، قبول نمي نمايند.

آصف احمدعلي اظهارتأسف نمودکه برخي کشور هادرمسئلهٔ افغانستان دخالت داشته که اين امرموجب عدم ثبات اوضاع شده وپروسهٔ مفاهمه ومصالحه را باخطرمواجه کرده است.

براساس گزارش خبرگزاري پاکستان

زلزله شدیدبخش هایي ازفلسطین، مصر،اردن وسعودي راتکان داد

پشاور - اول قوس :

صبح ديروز زلزله شديدي بخش هايي ازفلسطين اشغالي، مصر، اردن ، وعربستان سعودي راتکان داد .

مطابق گزارش رسانه هاي خبري بين المللي شدت اين زلزله ٦/۲ درجه درمقياس ريشتر بوده که باعث قطع جريان برق وتخريب ساختمان ها دربرخي نقاط شد .

به اساس گزارش خبرگزاري ها دراثر اين زلزله درفلسطين چهارتن کشته وده هانفر زخمي وهمچنان درمصر نيز چارنفر کشته شده اند . مرکز زلزله جنوب فلسطين وانمودشده است .

داسلام آباد دنړیوال پوهنتون د محصلینو داتحادیی انتخابات ترسره شول

اسلام آباد - دلیندۍ ۱ :

داسلام آباد دنړيوال پوهنتون دمحصلينو څوابوه غونډه جوړه شوي وه ، چې په هغې کي ددې پوهنتون دافغاني محصلينو داتحاديي رئيس وټاکل شو .

دنوموړي پوهنتون يوې منبع شهادت ته په خبل رپوټ کي وويل په دغه غونډه کي چې څوورځي دمخه دنوموړي پوهنتون په انګړکي دټولو جهادي تنظيمونو دمحصلينو دناظيمنو څخه جوړه شوي وه يوزيات شمير افغاني محصلينوداتحاديي پخواني رئيس اوځوتنونورو محصلينو ويناوې وکړې . ددغې غونډې په لړکي دشپږوجهادي ګوندونو دمحصلينو دناظمينو ديوې شورې دجوړولو پريکړه وکړه چې په هغه کي به دټولو ګوندونودمحصلينو څخه دوه دوه کسان غړيتوب لري او وروسته دنوموړي اتحاديې اوديوې حلقي نتايج په لاندې ډول اعلان شول،عبدالقاهرعابد داصول الدين پوهنځي د ماسټري دوري محصل داتحاديي درئيس پــه توګه او وروروحيدالله شهراني دهغه مرستيال په توګه او څوتنونورو محصلينو ته دبيلابيلو څانګو مسئوليت ورپه غاړه شو.

غونډه ددعائي په کولو سره پاي ته ورسيده .

##

پاکستان درجریان دوسال (۱۵) مصری رابه سرآن قاهره سپرده است

حکومت مصر باکشورهای که به تروریست ها پناه داده اند، تماس گرفته است

قاهره - ۳۰ عقرب :

وزيرخارجهٔ مصر ميگويد کشورش باکشورهايي که به مبارزان مسلمان درارتباط بابمگذاري سفارت مصر دراسلام آباد پناه داده اند، تماس برقرارنموده است .

براساس گزارش آژانس فرانس پرس عمروموسي گفت : «پناه دادن به تروريست ها ورهبران آنها مشکلي است که بايد به آن خاتمه داده شود وکشورمصرتماس هايش راباچنين کشورها بخاطر همين منظور برقرارنموه است .

موسي علاوه کرد و موافقتنامهٔ ميان مصروپاکستان بخاطر استرداد تروريست ها درماه جولاي ۱۹۹٤ امضا شده واکنون عملي مي شود وموافقت مشابه ديگري باترکيه ويمن عنقريب امضا خواهدشد .

يك مقام امنيتي پاکستان گفت درجريان دوسال گذشته اسلام آباد (۱۵) بنيادگراي مصري رابه سران قاهره سپرده است .

حسني مبارك رئيس جمهورمصر ازتعدادي کشور هابخصوص آنهايي که به بنيادگرايان پناه داده اند، انتقاد نموده وگفته است که روزي بهاي سنگيني خواهند پرداخت .

موسي بامنصورعلم سفيرپاکستان درقاهره ملاقات کرده وسفيرپاکستان وعده داده که کشورش باتعدادي ازکشورهاتماس هاي اطلاعاتي ،درارابطه باانفجار سفارت مصر برقرار خواهد کرد .

علم گفت : اسلام آباد تصميم گرفته بااستفاده ازهرگونه وسيله ممکن ، عاملان بمگذاري را بازداشت وبه دادگاه احضارکند امامنصورعلم درگفتگوباخبر نگاران گفت مشکل است که کشورش به نوشته مطبوعات مصري (۲۸۰۰) مسلمان بنيادگرا راکه درپشاور،پاکستان اقامت دارند، کنترول کند . وي افزود : تروريست ها درمناطق کوهستاني مجاور افغانستان زندگي مي کنند به علت کوهستاني بودن منطقه دسترسي دولت به آنهامشکل است،زيرا آنها به سهولت ميتوانند درمرزافغانستان وپاکستان رفت وآمد کنند. وي علاوه کرد : باوجود مشکلات موجود، کشورش تلاش مي نمايد آنها رابازداشت کند ومانع فعاليت هاي شان گردد.

قبل ازآن حسن الفي وزيرداخلهٔ مصر اظهارداشته بودکه نيروهاي امنيتي مصرتصميم گرفته اند که پديدهٔ تروريستي راازريشه برآورند وبرتعقيب چهره هاي تروروست درهرنقطه جهان قادراند .

حسني مبارك وسه تن ازوزرای کابینه مصر، تهدید به مرگ شدند

قاهره - اول قوس :

حسني مبارك رئيس جمهور مصر وسه تن از وزراي کابينه اين کشور تهديد به مرگ شدند.

قرارگزارش مطبوعات پاکستان گروه اسلامي عدالت بين المللي که اخيراً مسؤليت انفجارسفارتخانه مصر در اسلام آباد را نيز بدوش گرفته است سه ورق فکس شده را به قاهره ارسال داشته ودرآن حسني مبارك رئيس جمهور مصر، حسن الالفي وزير داخله ، عمرو موسي وزير خارجه والشريف وزير اطلاعات مصر را فراعنه مصر خوانده وآنان را به مرگ تهديدکرده است .

مطابق گزارش ، دراوراق فکس شده اين مطلب نيز اضافه شده که اين چارتن اگربه خانه کعبه هم پناه ببرند ازحملات مرگبار نجات نخواهند يافت .

صدهاتن از...

رادستگير کنند .

مطابق گزارش ، پس از آغاز اين عمليات پوليس پنجاب ،تعداد زيادي ازفعالان احزاب اسلامي پاکستان ازترس گرفتار شدن بدست پوليس ،مخفي شده اند .

افغانهادرانفجار ...

درانفجار سفارت مصر دراسلام آباد رامردود خوانده شايعات منتشره درين زمينه را بي اساس وعاري ازحقيقت توصيف نمود.

نامبرده بمگذاري درسفارت مصر را عمل غيرانساني خوانده عاملان آن را محکوم نمود وباقربانيان اين حادثه ابراز همدردي کرد.

افغانستان ته دی ...

هم وشوه ،ترڅوافغانستان ته دهر ډول غذايي موادو ورل بندشي .

غونډه کي داهم ويل شوي چې تردوهم ځل خبرتيا پورې افغانستان ته دغذايي موادو وړلو اجازه نامې داعتبارور نه وي .

یك مکتب امریکائیان

خبرگزاري رويټر به نقل از مردم ساکن دراطراف اين مکتب گزارش ميدهدکه به علت بي امنيتي وبيم وهراسي که درميان امريکائيان ايجاد شده مکتب يادشده بسته شد .

سفارت امريکادرریاض باانتشار اعلاميه اي اظهارداشته که اين مکتب به علت امور امنيتي بسته شده وعنقريب بازخواهد شد .

منبع به نقل ازيك شاهدعيني مي افزايد بعدازحادثه انفجاربمب درریاض، دراطراف اين مکتب امريکايي ديوار بلند وضخيم کانکريتي احداث شده تاشاگردان امريکايي ازحملات احتمالي مخالفان حضورنظامي امريکا درين کشور، درامان بمانند .

مکتب امريکائيان درشهربندري جده بسته نشده اماتدابير شديد امنيتي دراطراف آن اتخاذ شده است .

########

اهمیت اعتدال در...

راخوب تشخيص داده وصلاحيت استفاده ازمعيار ها رادرخودپرورانده باشد وميان نيك وبد، زشت وزيبافرق گذارد .

انسان در زنــدگي اقتصاد ي خود زماني به مدارج عالي مي رسدکه نخست نظريهٔ خوب زندگي کردن راداشته وبراي تأمين وتحميل اين نظريه تلاش ثمربخش به خرج دهد. کسيکه نظريهٔ عالي نداشته وبه دنائت قناعت دارد اوهرگزنميتواند ازنشاط وخوبي هاي زندگي برخوردار شود. وقتي نظريه عالي شد وتلاش آنرا همراهي کرد، خود بخود درآمد افزايش يافته وزندگي رونق مي گيرد يك مثل انگليسي است که ميگويد «جائيکه اراده باشد راه باز است».

« ناتمام »

ترجمه وتلخيص : تاثير

متخصص له مانه وپوښتل چې ستاپه فکر به دافغانستان کورني جګړه ترڅه وخته دوام وکړي ماورته وويل : طالبان ديوه لوي قوت په توګه صحني ته راوتلي، اوويل کيږي چې دهغوي ترشادپاکستان اوسني حکومت ځيني اداري کارکوي، اوهغه اداري دامريکايي پلان ګذاراتوله ملاتړڅخه برخمنې دي. پداسي حال کي چې بل لوري ته دربانی حکومت ترشا دافغانستان دپخواني کمونستي رژيمونو پوځ دي، اوداپوځ دروسيي اوهند له ډاګه ايز ملاتړڅخه برخمن دي . پدي توګه کوم نړيوال قوتونه چې دطالبانو سرپرستي کوي اوکوم څواکونه چې له رباني او احمدشاه مسعود سره مرسته کوي په هغوي کي کم ترکمه يوه خبره مشترکه ده اوهغه داچې نه غواړې دمسلمانوهيوادو يواقتصادي بلاک جوړشي . او نه غواړي چې د پاکستان او مينځني آسيا د ... هيوادونو دتجارتي اړيکو دټينګښت په لارکي خنډ ړوتړوړه له مينځه ولاړشي . څکه نودا نشي ويل کيداي چې داکورنۍ جګړه به کله اوپه څه ډول پاي ته رسيږي چې ددې ځواب په اوريدو سره هم «واکترتانهم » په معنئ داره توګه مسکي شو.

دافغانستان دوضعی په باب دیوه پاکستانی ...

دغه پاکستاني مبصر وراندي ليکي :

ديوه دوست په غوښتنه مادلاهوريه ښارکي دامريکا په کلتوري مرکزکي له هغه سره وکتل ترڅو دپاکستان اوجنوبي آسيا ترمينځ داړيکوپه هکله هغه ته معلومات ورکړم.

عطاء الرحمن زياتوي : دغه امريکايي متخصص «جارج تانهم» دمنځني آسيا په اړوند زماڅخه په پرله پسي ډول خپوښتني وکړې . اوماهم دامکان ترحده دځواب ورکولوهڅه وکړه ، پدي ضمن کي چې کله داخبره راغله چې دمينځني آسيا اوپاکستان ترمينځ دتجارتي، اوهرډول نورو اړيکو ټينګښت په لارکي د افغانستان کورني جګړي اوپدوالي لوي خنډ جوړ کړي دي . ددي خبري په اوريدو سره د«واکترتانهم» په شونډو يوه ژوره مسکاخوره شوه اوداطمينان اوخوشحالي يواحساس پداسي توګه دامريکايي متخصص په څېره کي راڅرګند شو چې دټولو له هڅوسره سره يې پټ نشوکړاي .

پاکستاني مبصر وراندي زياتوي :

دامريکا متخصص لدي احساس څخه ماته ۱۹۹۲ کال دمارچ يوه پيښه راپه ياد شوه چې دامريکا دبهرنيوچارو وزارت يومسئول شخص اسلام آباد ته راغلي وو، اودلته يې اعلان وکړچې دده هيواد په هيڅ توګه د يوه اسلامي اقتصادي بلاك دجوړيدو هڅې ته خوښي .

ترهغي وروسته چېي دافغانستان کورني جګړې کومه پڼه غوره کړه ، دپيښور - اسلام آباد اوجلال آباد تړونونه چې په کوم ډول دناکامي سره مخ شول اوناکام کړاي شول، هغه دسياست دوګرله طالب علمانوڅخه پټه خبره نده . او وروسته بيا چې د۱۹۹۳ کال په فبروري کي په ترکي د ECO سازمان دغړوهيوادونو پــه اجـلاس کي چې دفعاليت اوعمل کوم پلان تيارشوي وو اوبيا چې دهغي په هکله دروسيي حکومت کوم عکس العمل ښودلي وو هغه هم له چانه پټه نده . څکه نود«واکترتانهم» سره دخبروپه وخت دافغانستان کورني جګړي دعوامل اواسباب زماپه ذهن کي راپيداشول .

عطاء الرحمن په خپله تبصره کي زياتوي چې : وروسته بيا امريکايي

اخبارجالب

یتیم خانهٔ فیل ها

يکي از تفريحات جالب استعمارگران خاناترس، شکارفيل هاي وحشي وجنگلي بود. صدسال قبل درکشور سيلون وياسريلانکا، تعداد فيل هاي وحشي به ۹۰ هزارميرسيد. اما حالا اين تعداد به سه هزار پائين آمده است که علت اين کاهش ، همان شکار بيرحمانه وناجايز اين حيوان آرام بوده است .

فيل در روزگارقديم وتاهنوزنيز براي حمل ونقل مناطق جنگلي وروستايي هندوبرخي کشورهاي مجاور آن مورداستفاده ميباشد. علت کاهش نسل فيل درسريلانکا ازمسئله تبديل جنگل به مزارع نيشکر نيز ناشي بوده است .

اماحالاحکومت سريلانکا درجمله تدابيري که براي حمايت ازنسل فيل هاانجام داده مع الخيردست به ابتکاردبگري زده و بخاطر فيل بچه هايي که پدرومادرشانرا ازدست ميدهند، يتيم خانه وشفاخانه اي را نيز افتتاح کرده است. روزنامه اطلاعات ۳ عقرب نوشته است ، يتيم خانه فيل هادر۳۵ کيلومتري «کولمبو» پايتخت اين کشور ميباشد .

درآنجا غيرازنگهداري فيل هاي يتيم ، ازفيل هاي مريض وزخمي نيز تيمار داري صورت ميگيرد.

سن ابتدائي ميرود که انسان رانشانمايد. چون انسان درين باب کاري نکرده بيلك کارهاي خيراندېشانه ونيلك ديگرخودرا ارضا ميکند وبابرنامه بقاي نسل جانوران خويشتن راتسلي ميدهد.

***

روسیه وقبرکن ها

اگر عزم سيروسياحت کرديد وضرورت شدکه مع الخير سفري بروسيه داشته باشيد ، بايد خيلي مواظب جان وجيب تان باشيد. طبق يك گزارش تازه که اززبان آقاي «ميخائل سومشك » يکي ازمسئولين بلندپايه پوليس مسکونقل کرده اند، تنهادرمسکو ۱۱٦ باند جرايم پيشه وجود دارد .

گزارش بالا راروزنامه «نيوز» اسلام آباد نشرنموده است ،دريك خبر ديگرکه روزنامه جمهوري اسلامي داده آمده است که نمواي پوليس روسيه دربرقراري امنيت عاجزمانده واين امرباعث شده که هرکس درفکرتدابير شخصي باشد ، برطبق اين گزارش برخي سرمايداران مجبور شده اندکه دربرابر هرساعت امنيت خود تا ٤٠ دالرمصرف نمايند. تبصره جالب اينکه تعداد مجموعي باديگاردهاي شخصي رادر روسيه ، بيشترازتعداد ارتش امريکاوانمودساخته اند، گفته شده که بدامني روسيه به همه ضرر رسانده وتنها قبرکن ها وتابوت فروشهاراصاحب کار و روزگارساخته زيرا شمارقتل وکشتار در روسيه توام باخرچ تکفين وتشريفات اموات بالارفته است .

بازهم غنيمت است که درجامعه فعلي روسيه لااقل قبرکن هاوضع بهتري دارند. در گذشته همه وضع بدداشتند وياقبرکن هايکجا در قبربودند.

***

فرارگاومیش ازخیرات

آقاي عبدالله يکي ازعلاقمندان اخبارجالب براي مااطلاع داده اندکه روزچهارشنبه گذشته کدام آدم خيررسان دوراس گاوميش چاق وچله راذريعه تراکتور به حيات آباد پشاور آورد تاپس ازذبح خيرات نمايد.

درحين پائين آوردن چيزي بخيال گاوميش هاگذشت ،بناي مستي وخيزوجست راگذاشته وپابه فرارنهادند . صاحب گاوميش باداتسن درتعقيب شد،گاوميش ها زمانيکه ديدند داتسن به تعقيب آنهامي آيد ،عصبي شدند وبناي جنگ ومقابله باموتر راگذاشتند ودروازه هاي داتسن را باضربات سروشاخ شان کج وکپ نمودند. گاوميش هادوباره فرارکردند يك مهاجررازخمي وخسارات ديگري هم وارد نمودند .

درخبرآمده است که وقتي مالك گاوميش ازدستگيري آنها خسته ونااميد شد ازچند قبايلي هاي مسلح خواست که آنهارا هدف قراردهد. خلاصه درميان گيرودارزيادوپس ازفيرهاي مکررگاوميش هارا ازپادرآورده وگوشت آنهارا خيرات نمودند.

گاوميش ها ، گارهاوديگرشاخداران ، ديروز درحيرت ازکارهاي اولاد آدم شاخ کشيدند ، جاي تعجب نيست که ازعملکرد امروز انسان ها ديوانه شوند .

تقديم از: فريدون افراسيابي